

Національна академія наук України
Інститут соціології

Наукові і науково-технічні (експериментальні) роботи за пріоритетним напрямом
«Українське суспільство в умовах війни, повоєнної трансформації та європейської
інтеграції» на 2023-2024 рр.

СТРЕСОВІ СТАНИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

в контексті війни: результати всеукраїнського опитування

- **1986-1987:** співробітники відділення соціології Інституту соціології АН УРСР провели дослідження стресового стану і чинників його подолання в ліквідаторів наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.
- **1991:** Інститут соціології НАН України у співробітництві з швейцарським центром «Cultur Prospectiv» (Цюріх) здійснив комплексне дослідження соціального самопочуття, психологічних стресів і радіометричних показників у мешканців забруднених радіацією населених пунктів Київської області.
- **1998-1999:** Н. Паніна включила методику Л. Дерогатіса «SCL-90-R» (9 вимірів, 90 індикаторів) до соціологічного моніторингу «Українське суспільство».
- **2015-2016:** С. Дембіцький розробив експрес-тест «SCL-9-NR» (9 вимірів, 9 індикаторів) на базі даних 1998-1999 років;
- **З 2016:** експрес-тест «SCL-9-NR» використовується в соціологічному моніторингу «Українське суспільство» та інших дослідницьких проектах;
- **2023-2024:** реалізація науково-дослідного проєкту «Стресові стани населення України в контексті війни: розповсюдженість, групи ризику та шляхи компенсації».

ПАРАМЕТРИ ДОСЛІДЖЕННЯ

© Інститут соціології НАН України, 2023

- **Генеральна сукупність:** доросле населення у віці від 18 до 69 років, яке користується смартфоном (близько 74% дорослого населення).
- **Збір даних:** Соціологічна група «Рейтинг».
- **Період опитування:** з 6 по 10 жовтня 2023.
- **Дизайн опитування:** CATI (рекрутинг, соц-дем) => CAWI (основна частина).
- **Соціальний обмін:** винагорода, персональний звіт.
- **Параметри вибірки:** 2767 респондентів (RR = 9,5%). Статистична похибка з урахуванням дизайн-ефекту дорівнює 2,1%.
- **Медіаний час CAWI (онлайн анкета):** 31 хвилина.

СТРЕСОРИ ВІЙНИ

ПОШИРЕНІСТЬ ДОСВІДУ ВІЙНИ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Чи жили Ви в зоні бойових дій в будь-якій точці України...

Варіант відповіді	До 2022	Після 24.02.2022
Так, жили і брали участь у війні зі зброєю в руках	2,8	6,6 (+3,8)
Так, жили і допомагали військовим в зоні бойових дій	3,9	11,4 (+7,5)
Так, жили і не брали участі у військових діях	11,5	25,5 (+14,0)
Ні, не жили	81,8	56,4

АКТУАЛЬНІСТЬ СТРЕСОРИВ (1-14), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

АКТУАЛЬНІСТЬ СТРЕСОРІВ (15–28), %

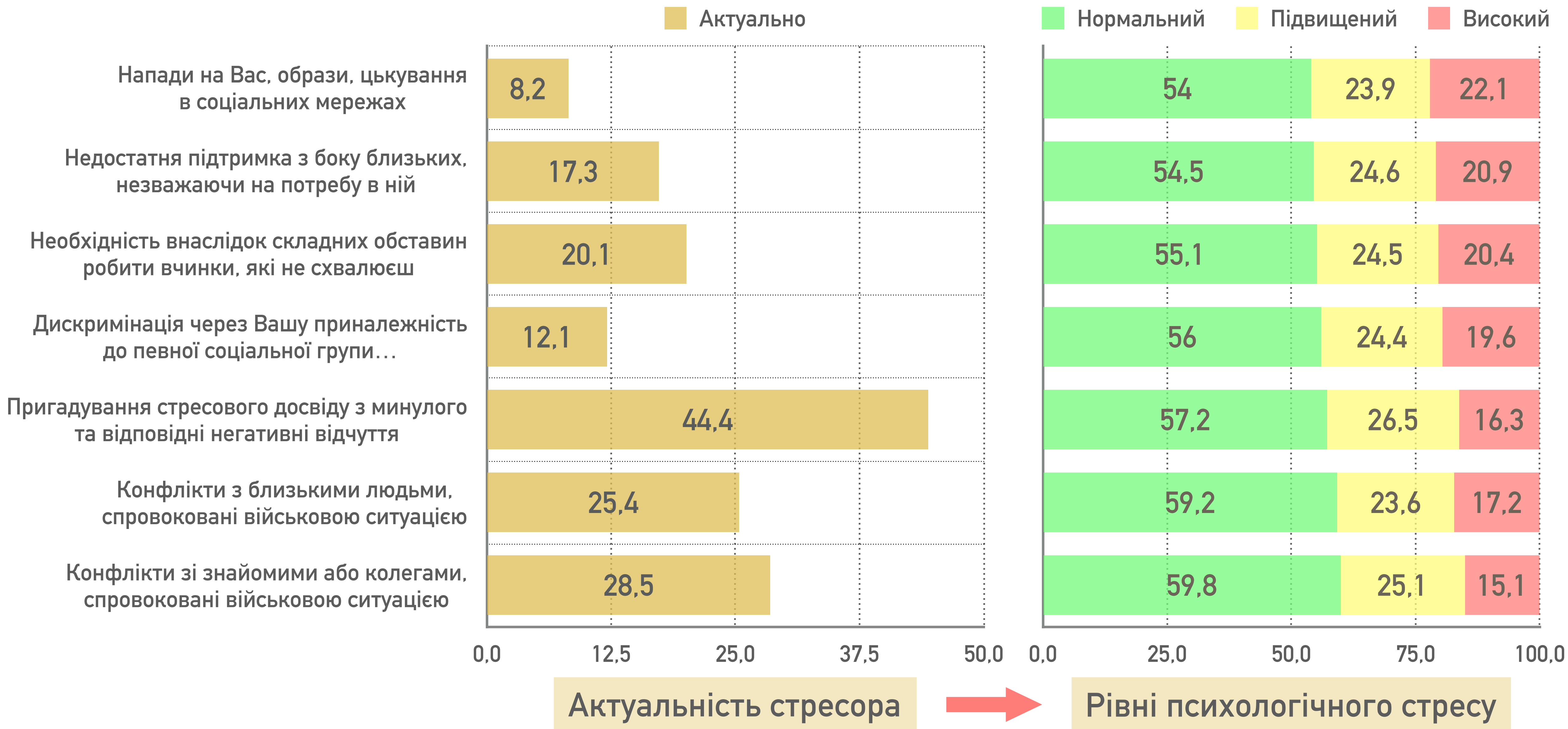
© Інститут соціології НАН України, 2023

■ Не актуально ■ Важко сказати ■ Актуально

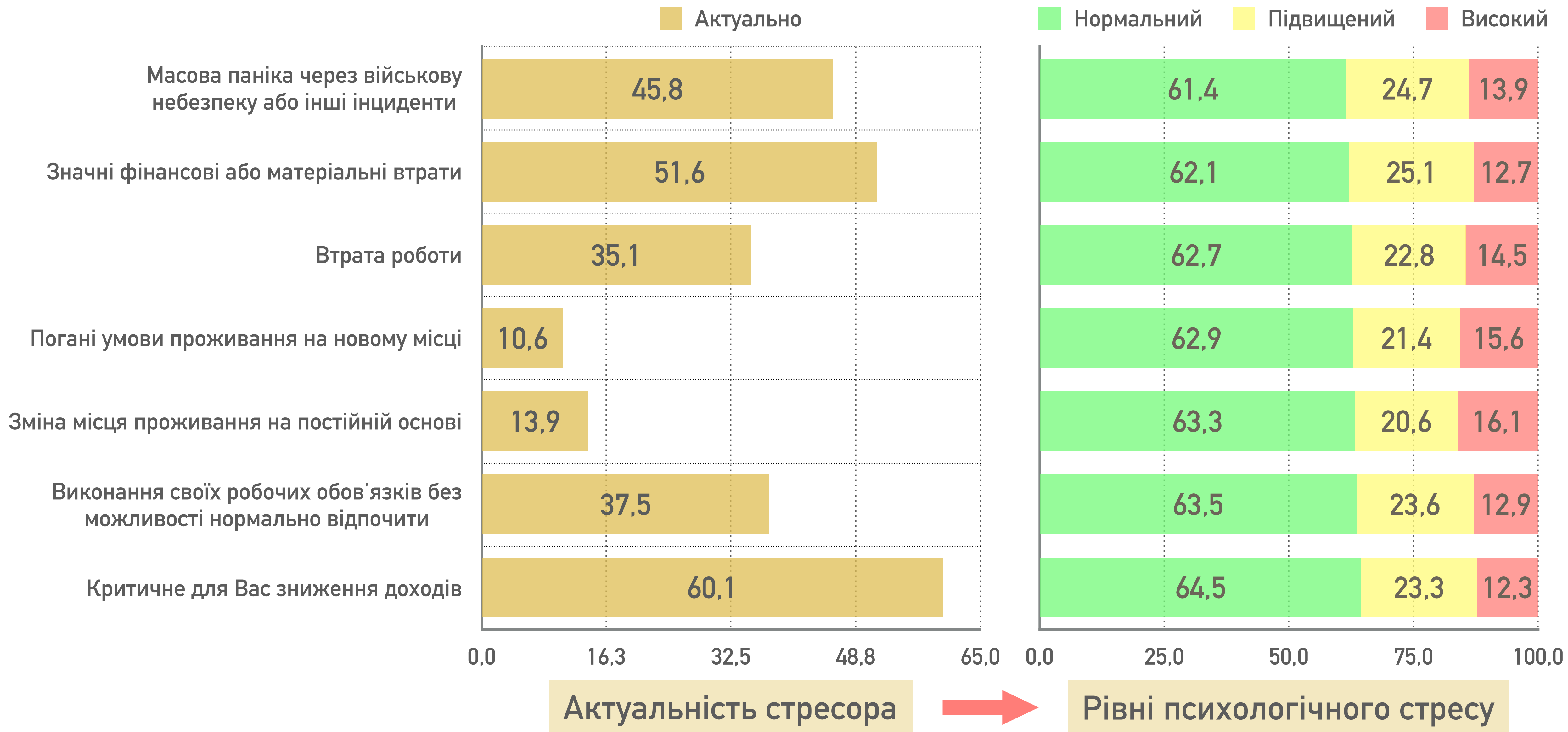
ЕФЕКТ ВІД СТРЕСОРИВ (1-7), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

ЕФЕКТ ВІД СТРЕСОРИВ (8-14), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

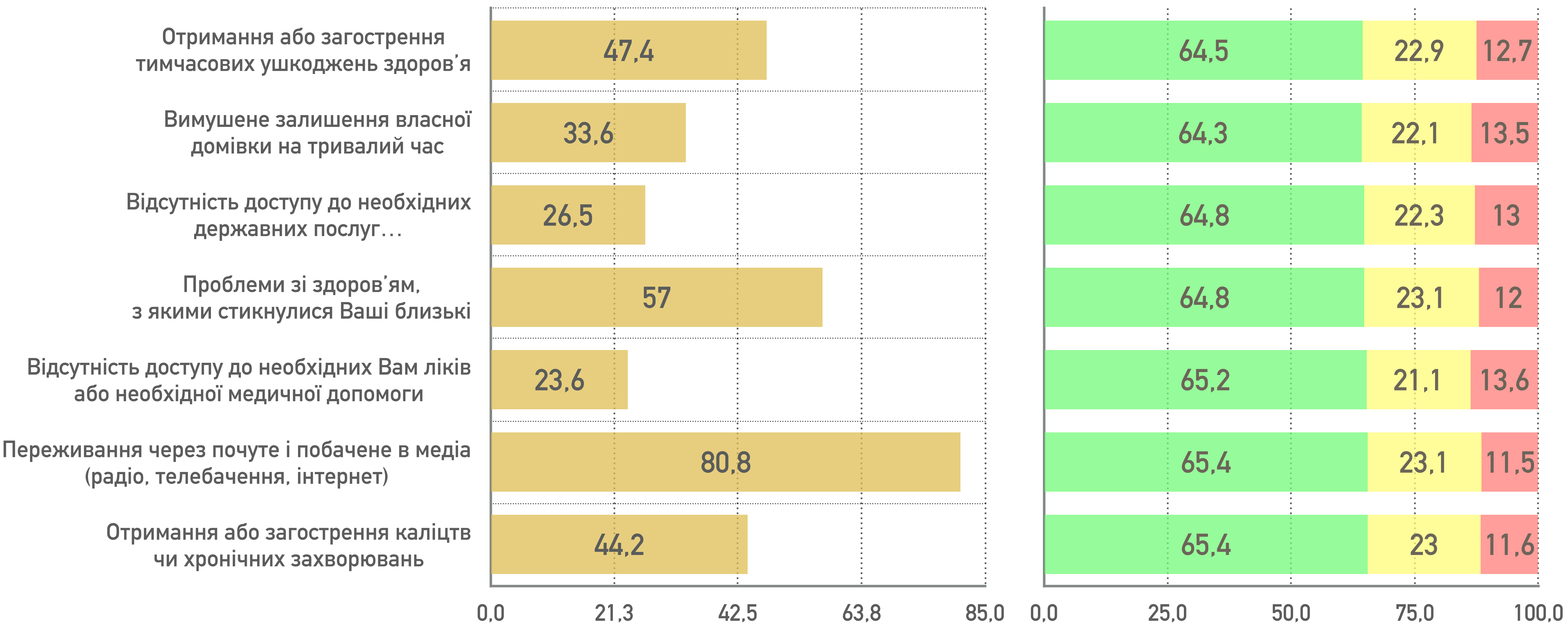

ЕФЕКТ ВІД СТРЕСОРИВ (15-21), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Актуально

Нормальний Підвищений Високий

Актуальність стресора

Рівні психологічного стресу

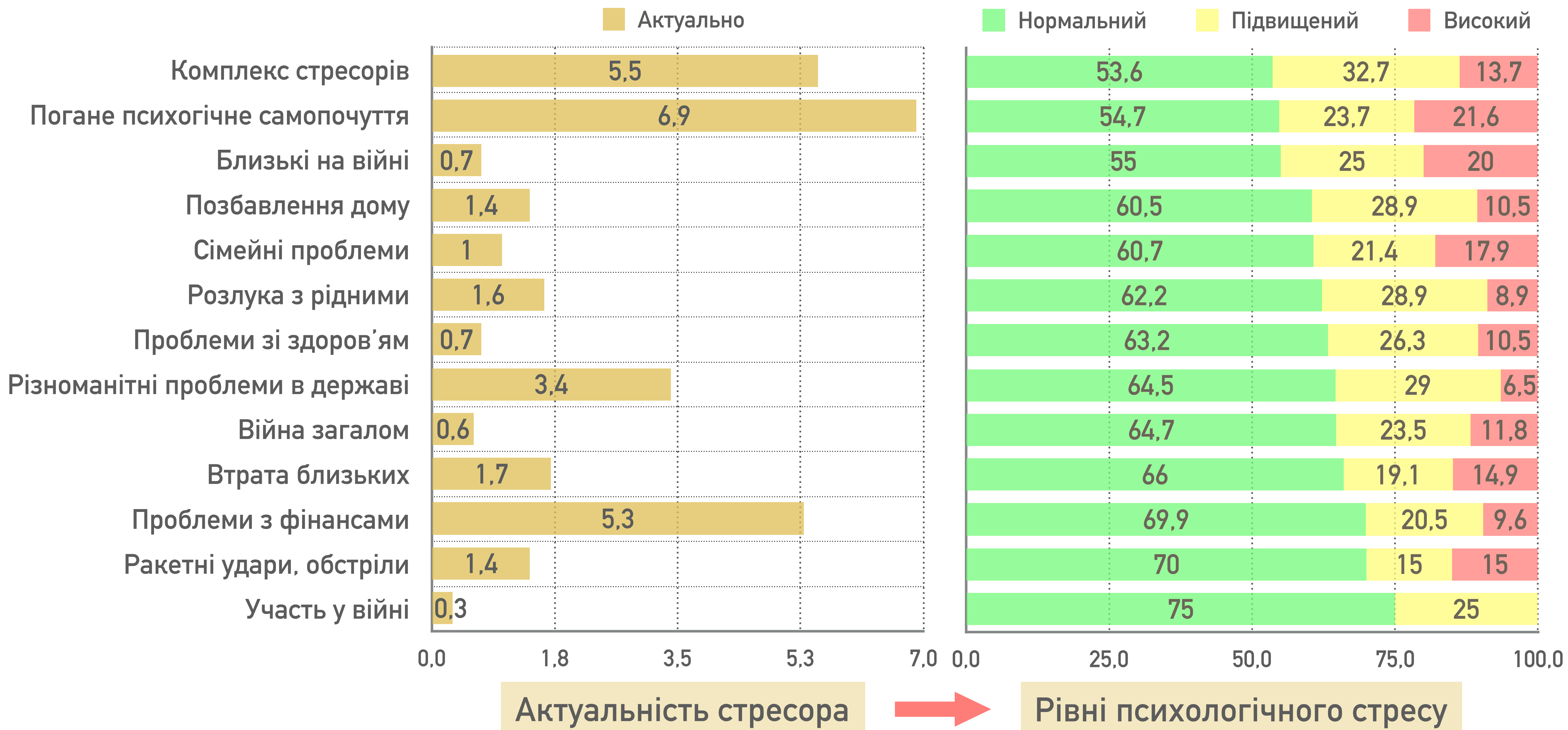
ЕФЕКТ ВІД СТРЕСОРИВ (22-28), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

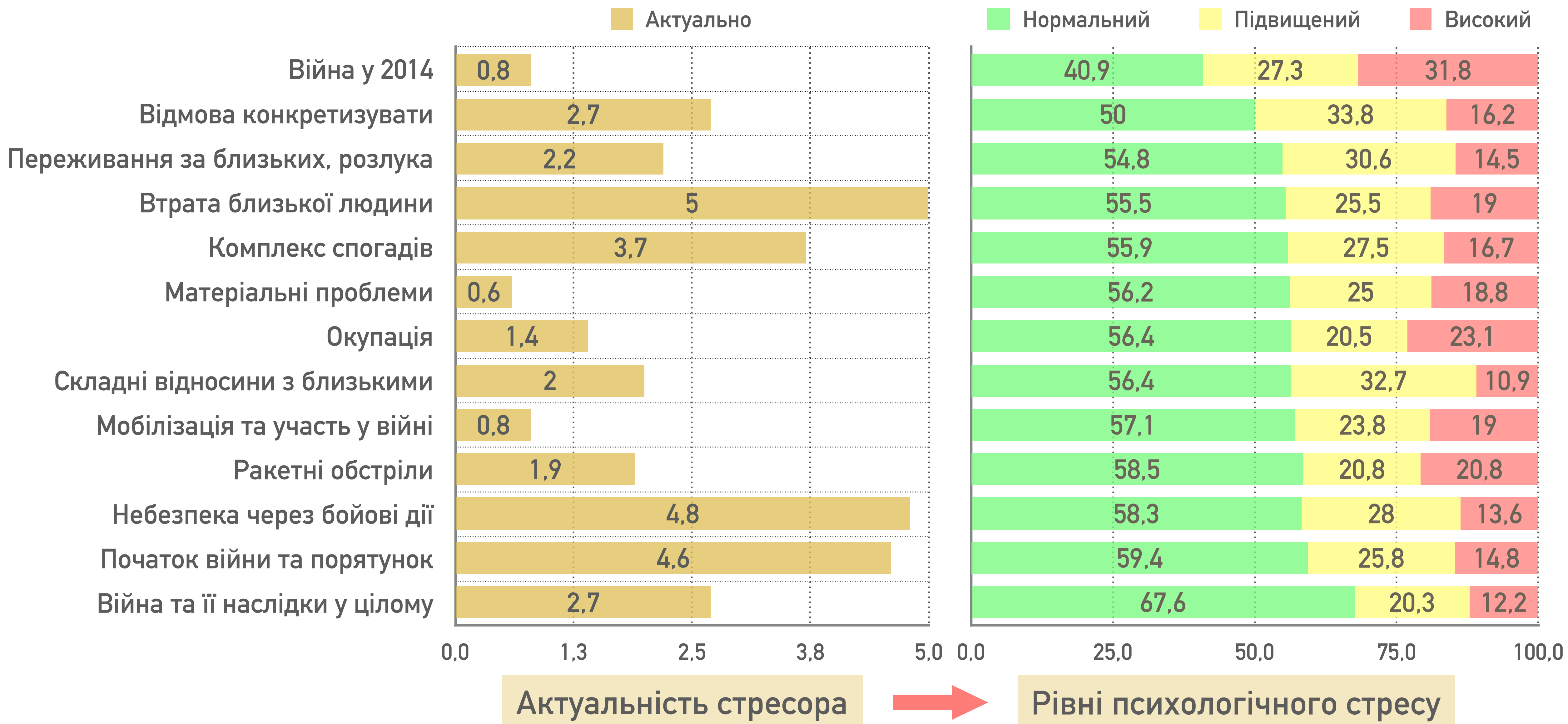
СТРЕСОРИ ЗА ВІДКРИТИМ ПИТАННЯМ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

СПОГАДИ ЗА ВІДКРИТИМ ПИТАННЯМ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

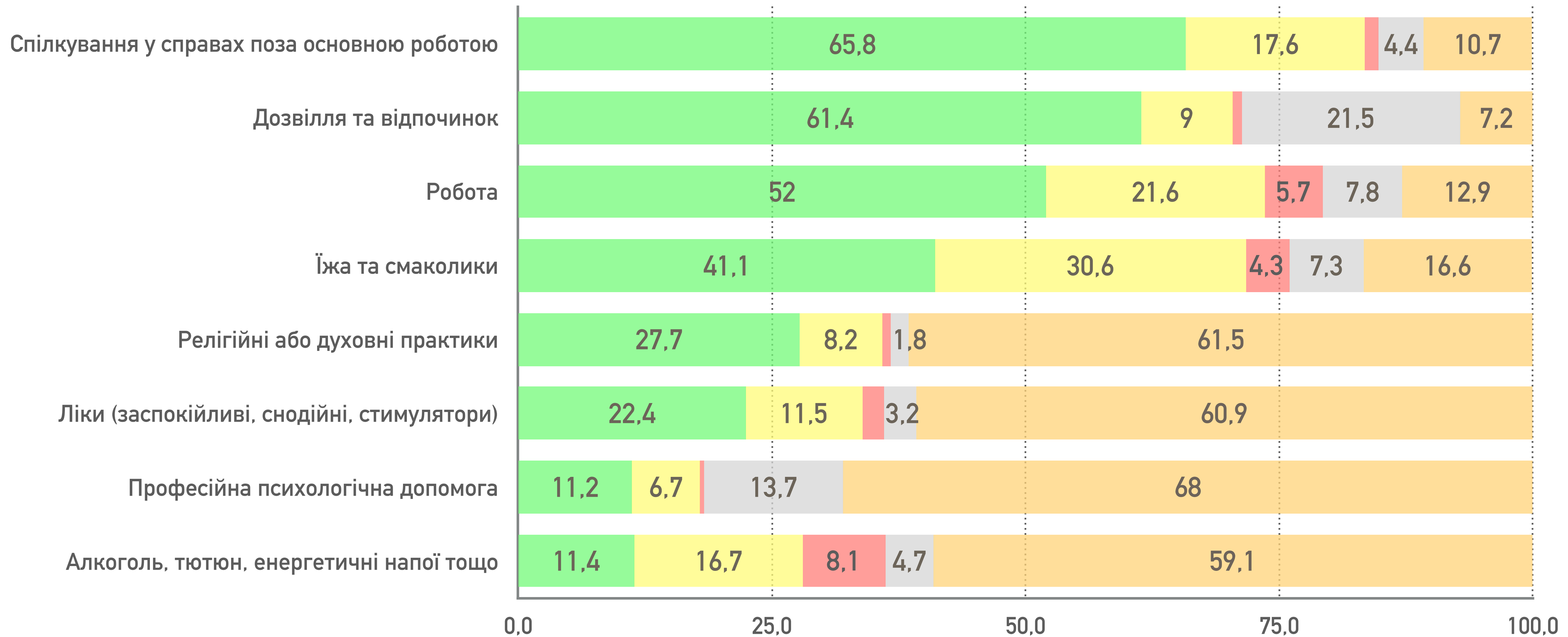

РЕСУРСИ ПРОТИДІЇ СТРЕСУ

РЕСУРСИ ПРОТИДІЇ СТРЕСУ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

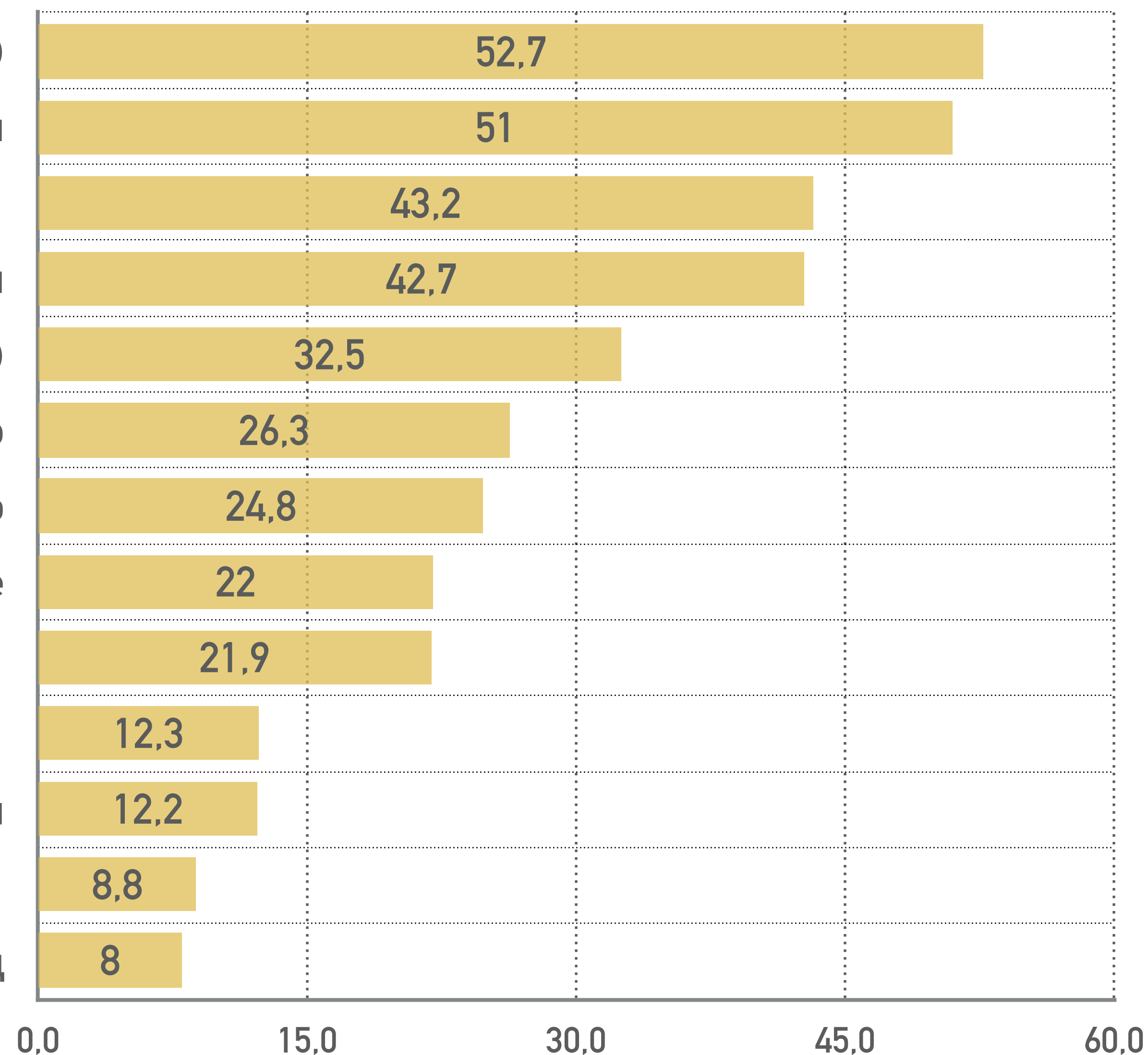
- Здебільшого допомагає
- Важко сказати, допомагає чи шкодить
- Здебільшого шкодить
- Не можу собі цього дозволити
- Не практикую/не актуально

ДОЗВІЛЛЯ (ОСТАННІ 10 ДНІВ), %

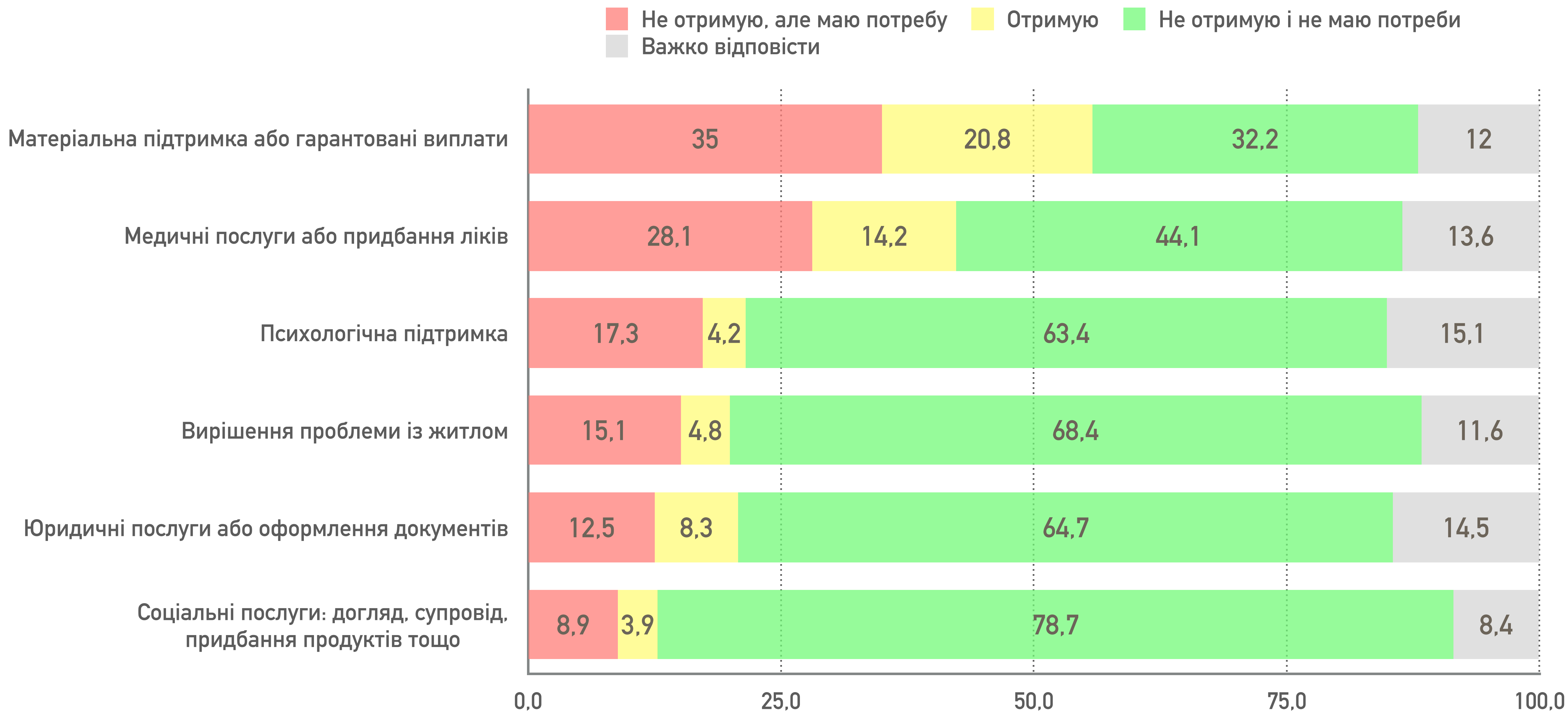
© Інститут соціології НАН України, 2023

- Споживання інформації (в тому числі онлайн)
- Перегляд художніх фільмів або читання художньої літератури
- Просто відпочинок: сон вдень, перебування у спокої тощо
- ♥ Зустріч зі знайомими
- Заняття з дітьми (уроки, ігри, прогулянки)
- Догляд за здоров'ям або зовнішністю
- ♥ Фізична активність: вправи, прогулянки містом, біг тощо
- ♥ Відвідування торгових центрів, бутиків, ресторанів або кафе
- Гра в комп'ютерні або настільні ігри
- Відвідування церкви, костьолу, синагоги, мечеті тощо
- ♥ Відпочинок за містом
- Культурне дозвілля: театри, музеї, художні виставки тощо
- ♥ Відвідування спортивних видовищ або їх перегляд

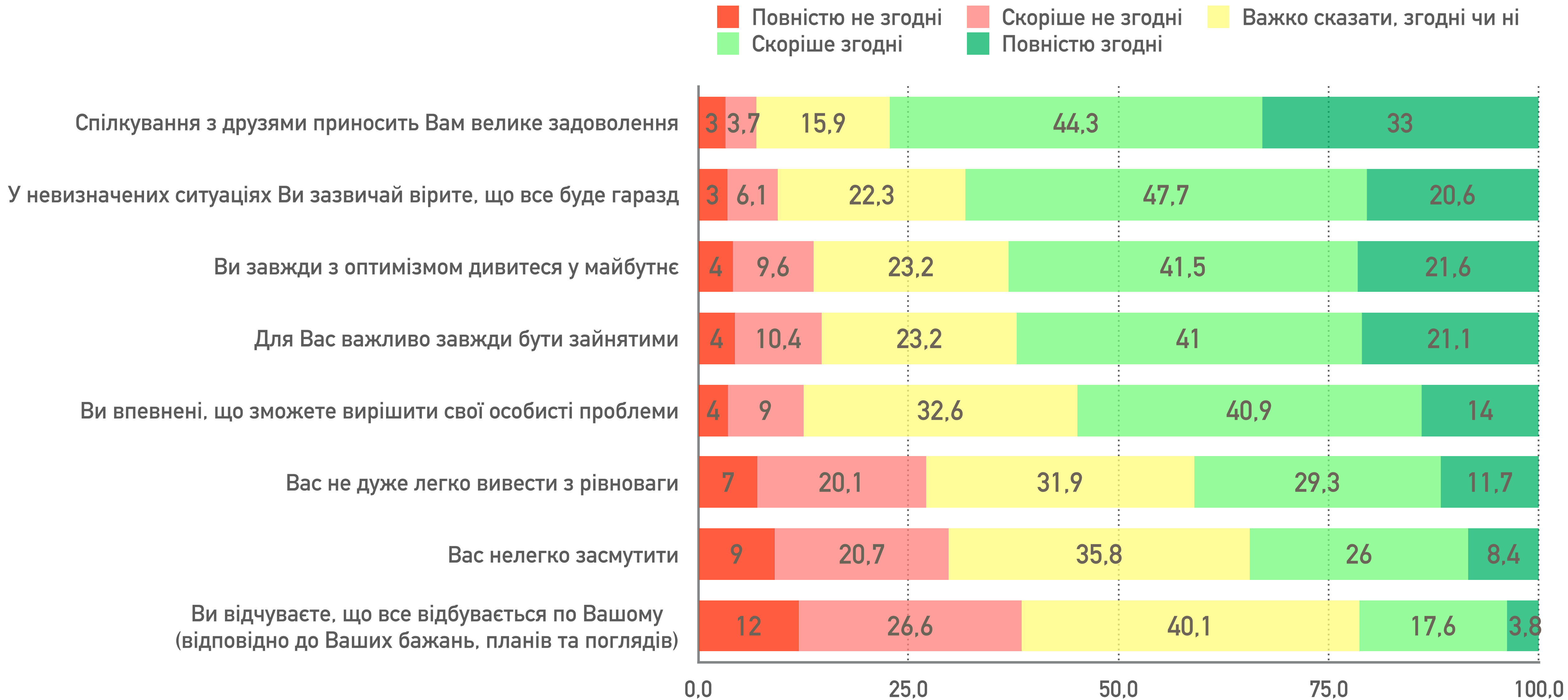
ПОТРЕБА В ІНСТИТУЦІЙНІЙ ПІДТРИМЦІ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

РЕСУРСИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

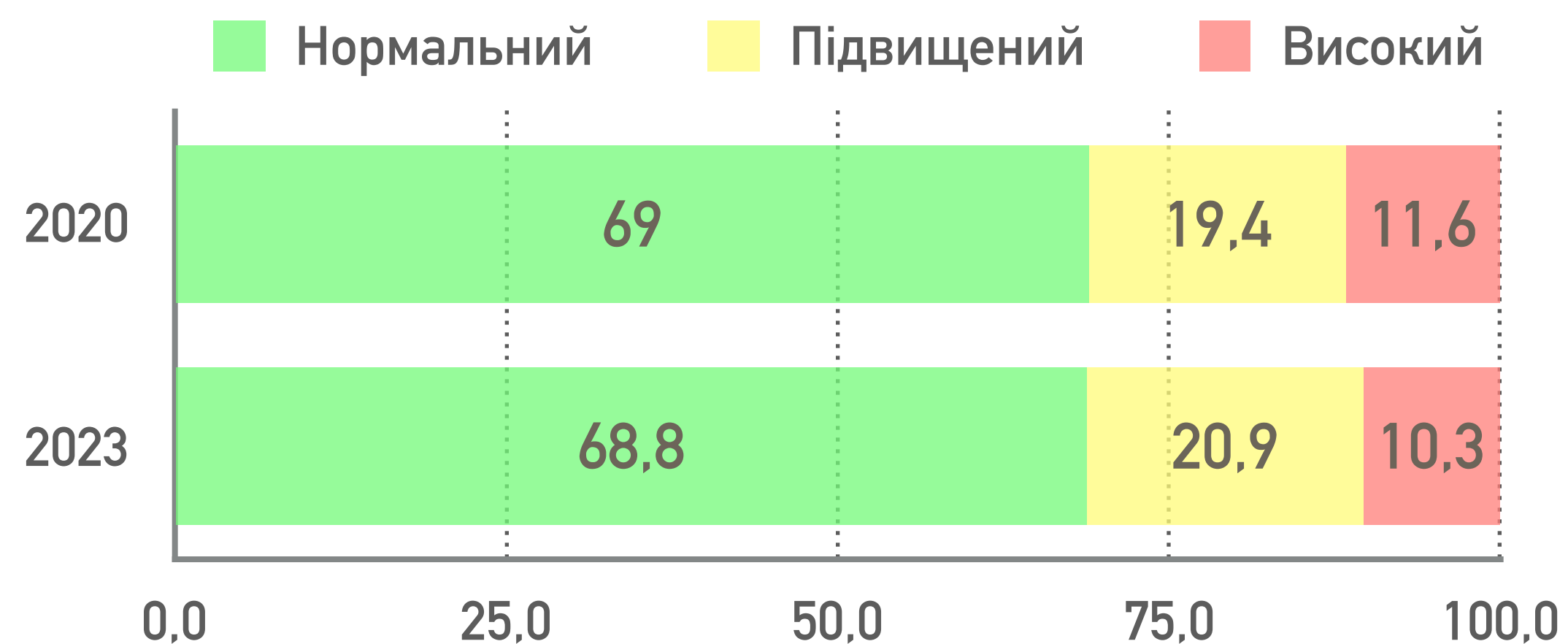

СТРЕСОВІ СТАНИ

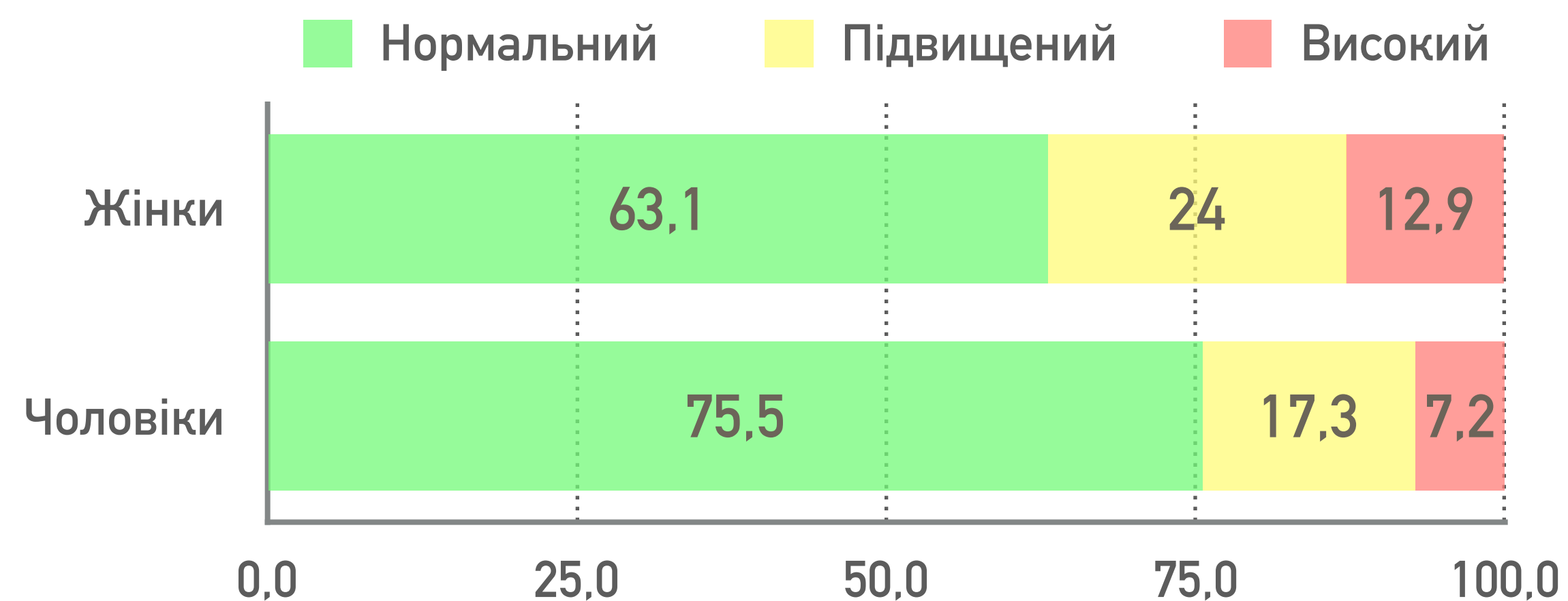
РІВНІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДИСТРЕСУ (1), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

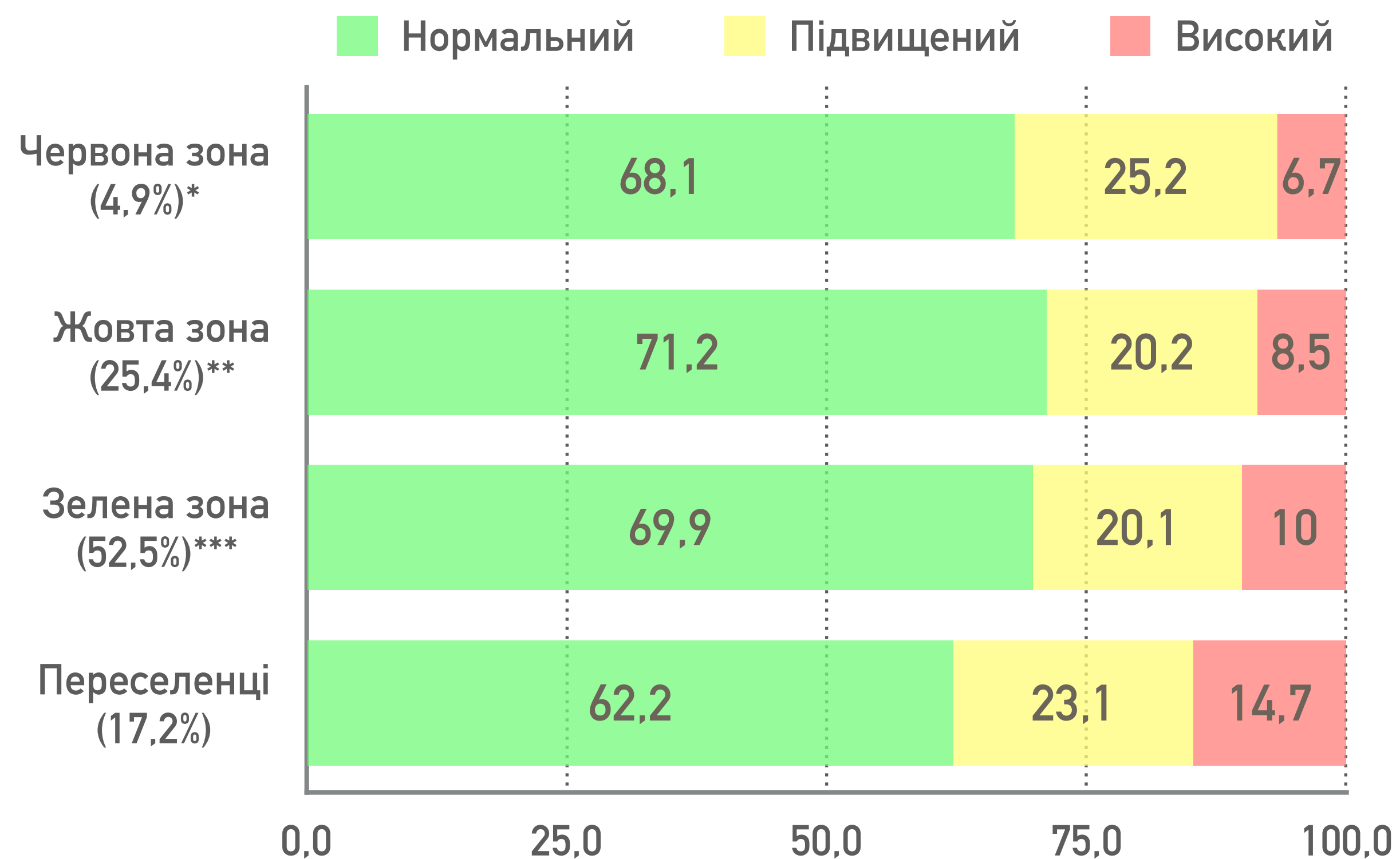
Населення у цілому

Жінки та чоловіки

Макрорегіони війни

* Донецька, Запорізька, Луганська, Херсонська області.

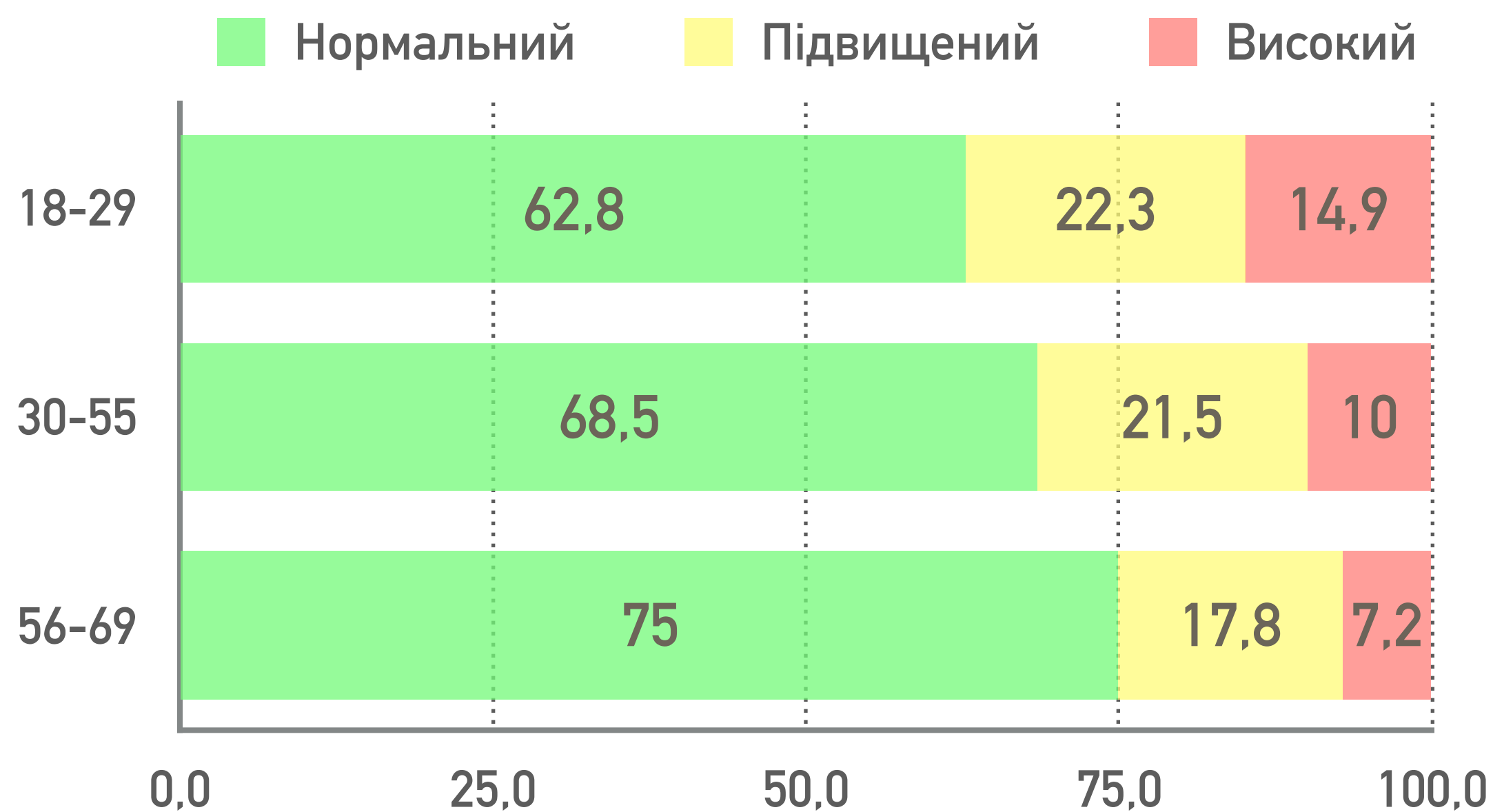
** Київська, Одеська, Сумська, Харківська, Чернігівська області.

*** Усі решта областей та місто Київ.

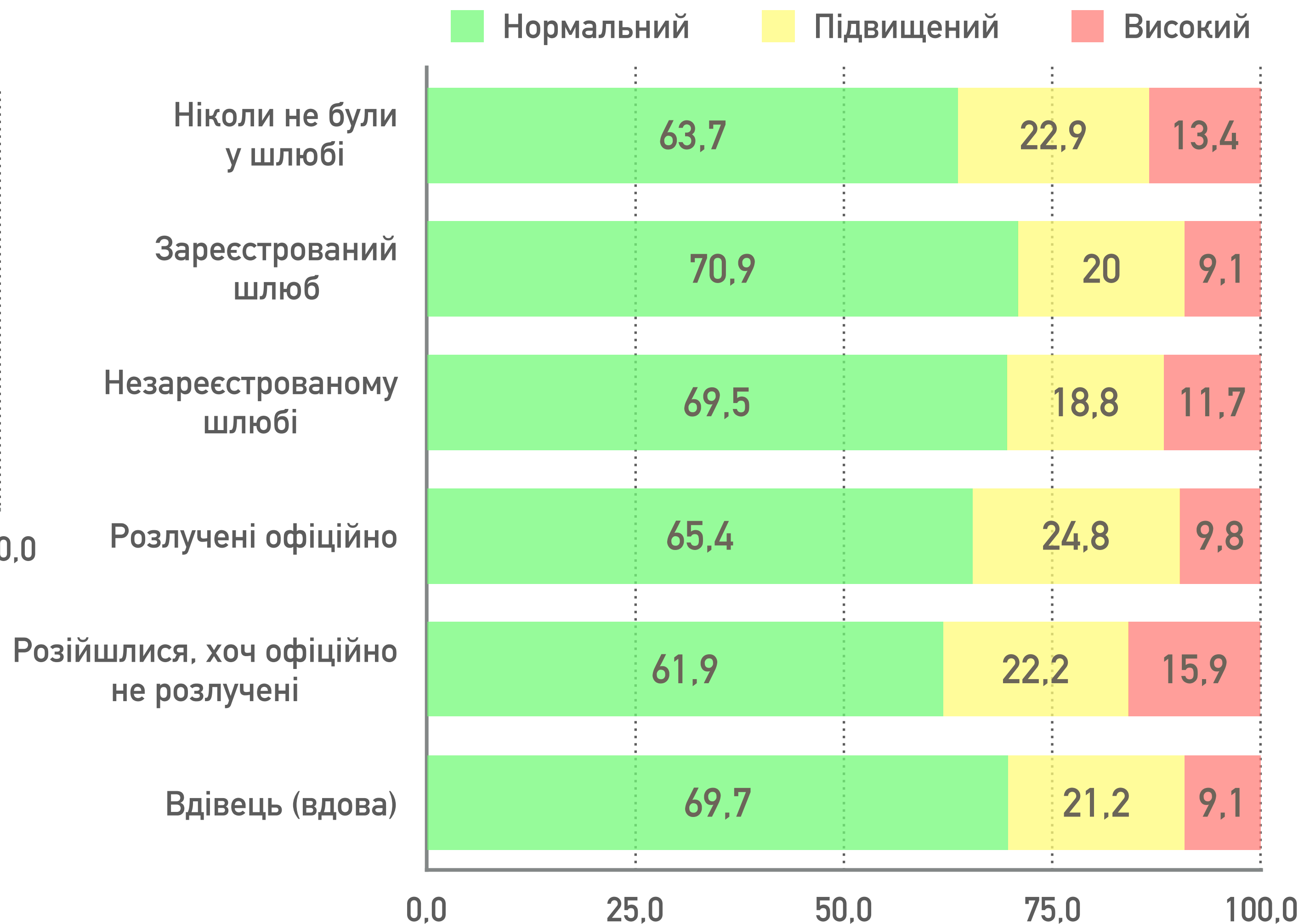
РІВНІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДИСТРЕСУ (2), %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Вікові групи

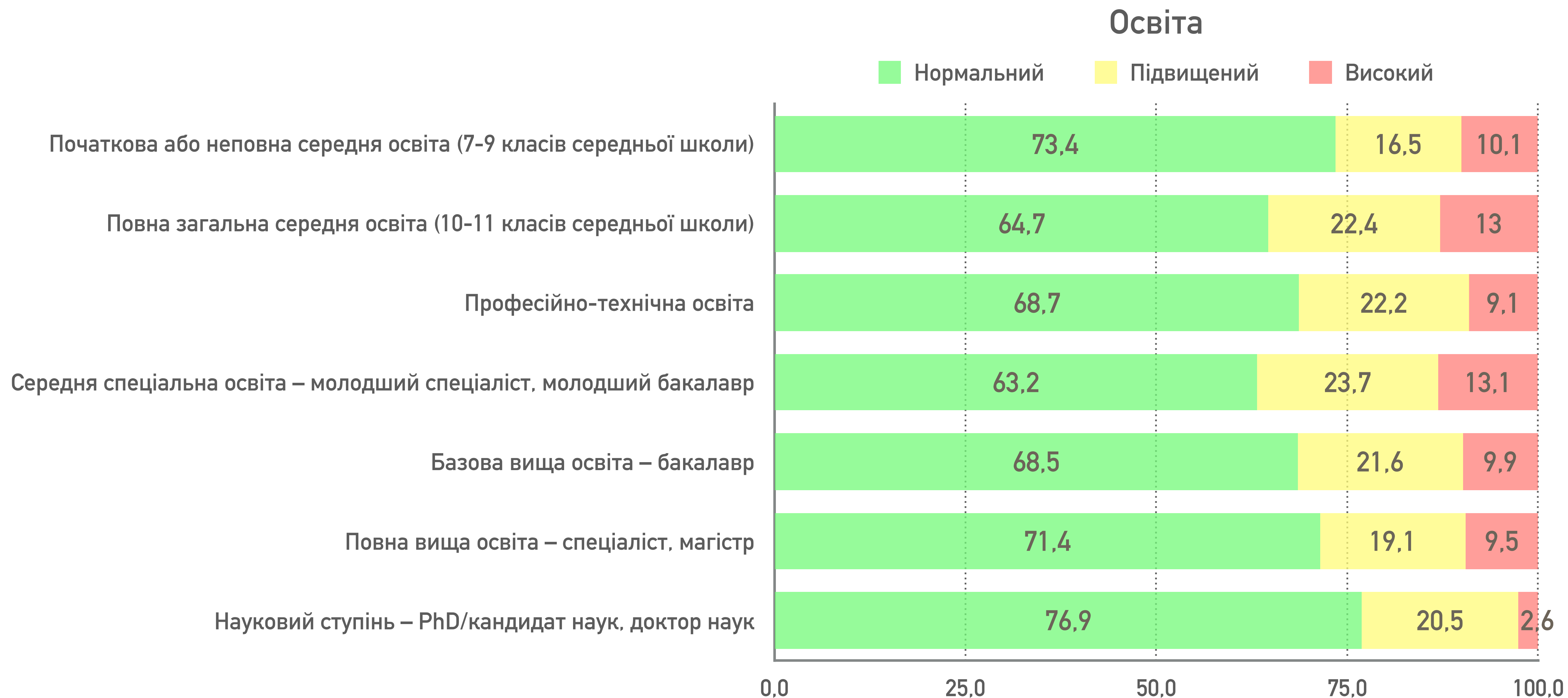

Сімейний стан

РІВНІ ПСИХОЛОГІЧНОГО ДИСТРЕСУ (З), %

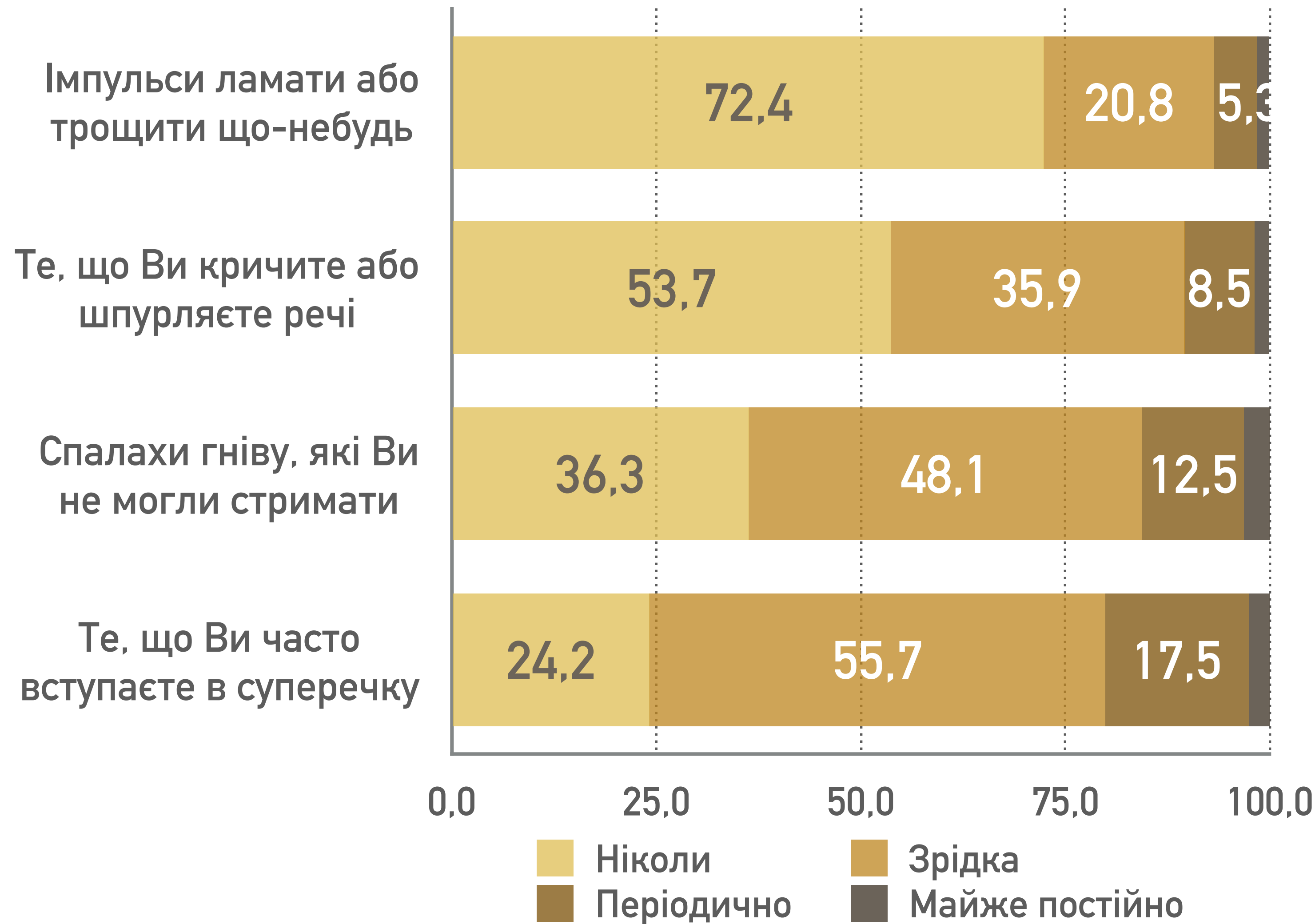
© Інститут соціології НАН України, 2023

ВОРОЖІСТЬ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Індикатори ворожості

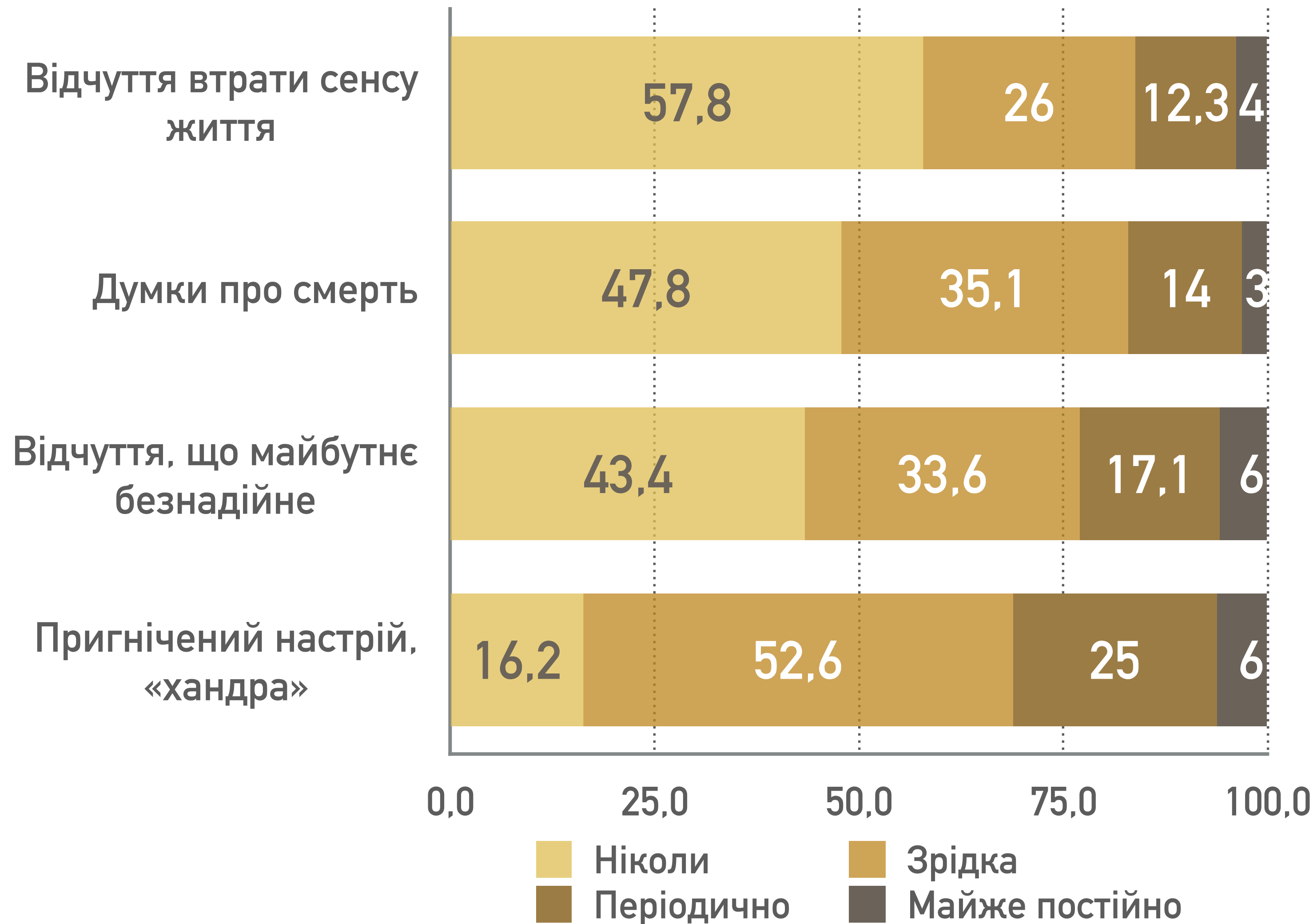
Переживання ворожості

ДЕПРЕСІЯ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Індикатори депресії

Переживання депресії

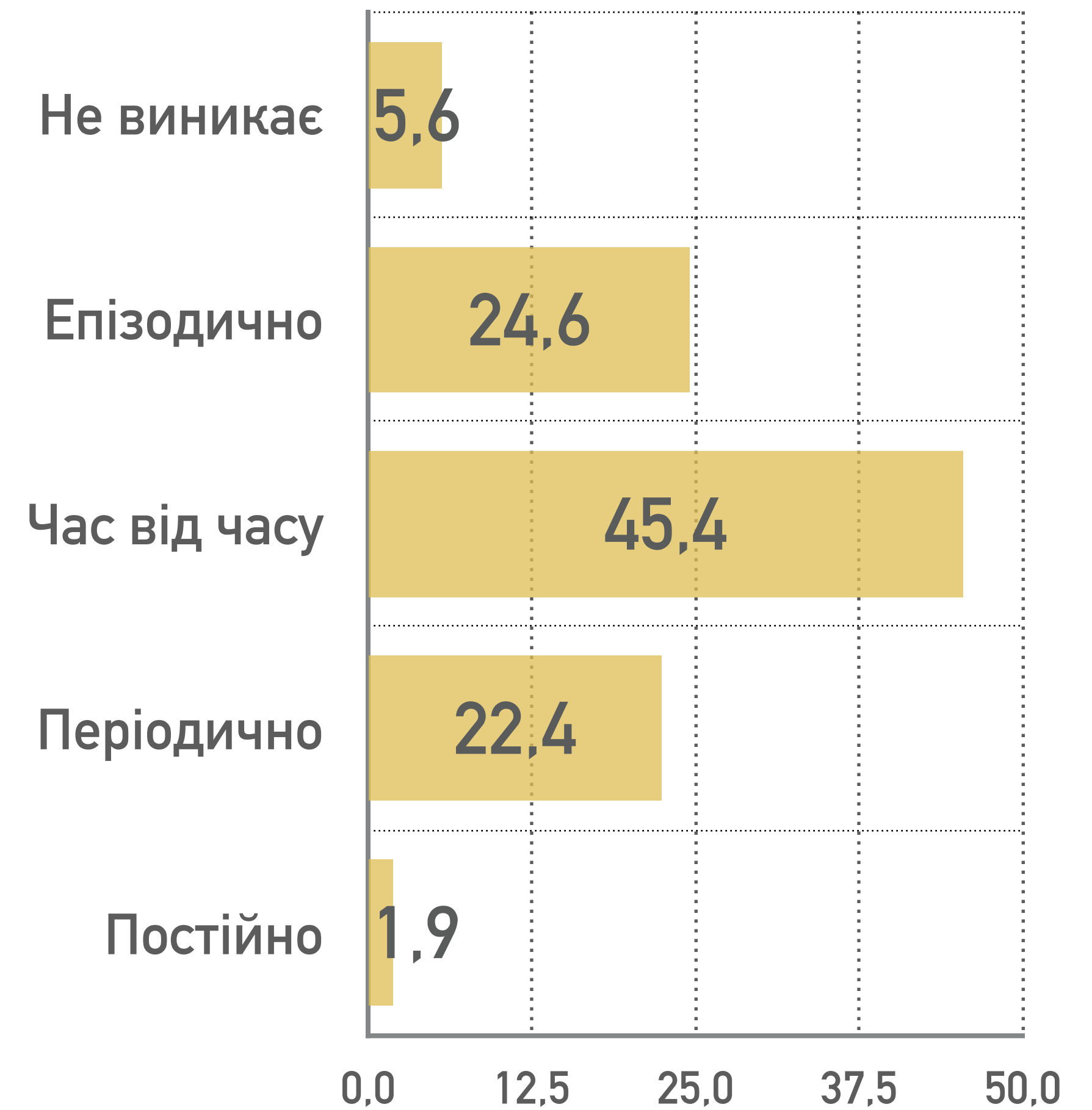
СОМАТИЗАЦІЯ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Індикатори соматизації

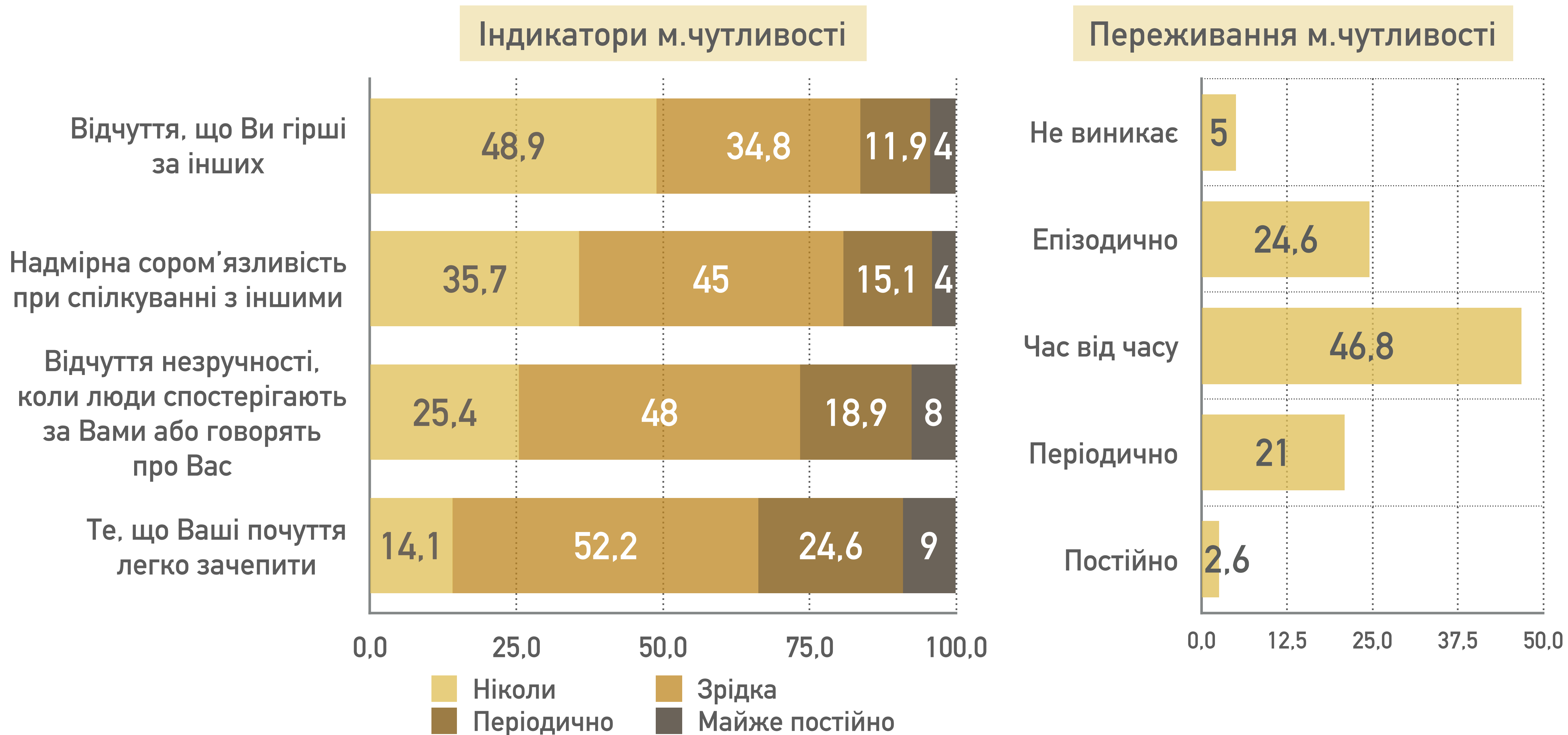

Переживання соматизації

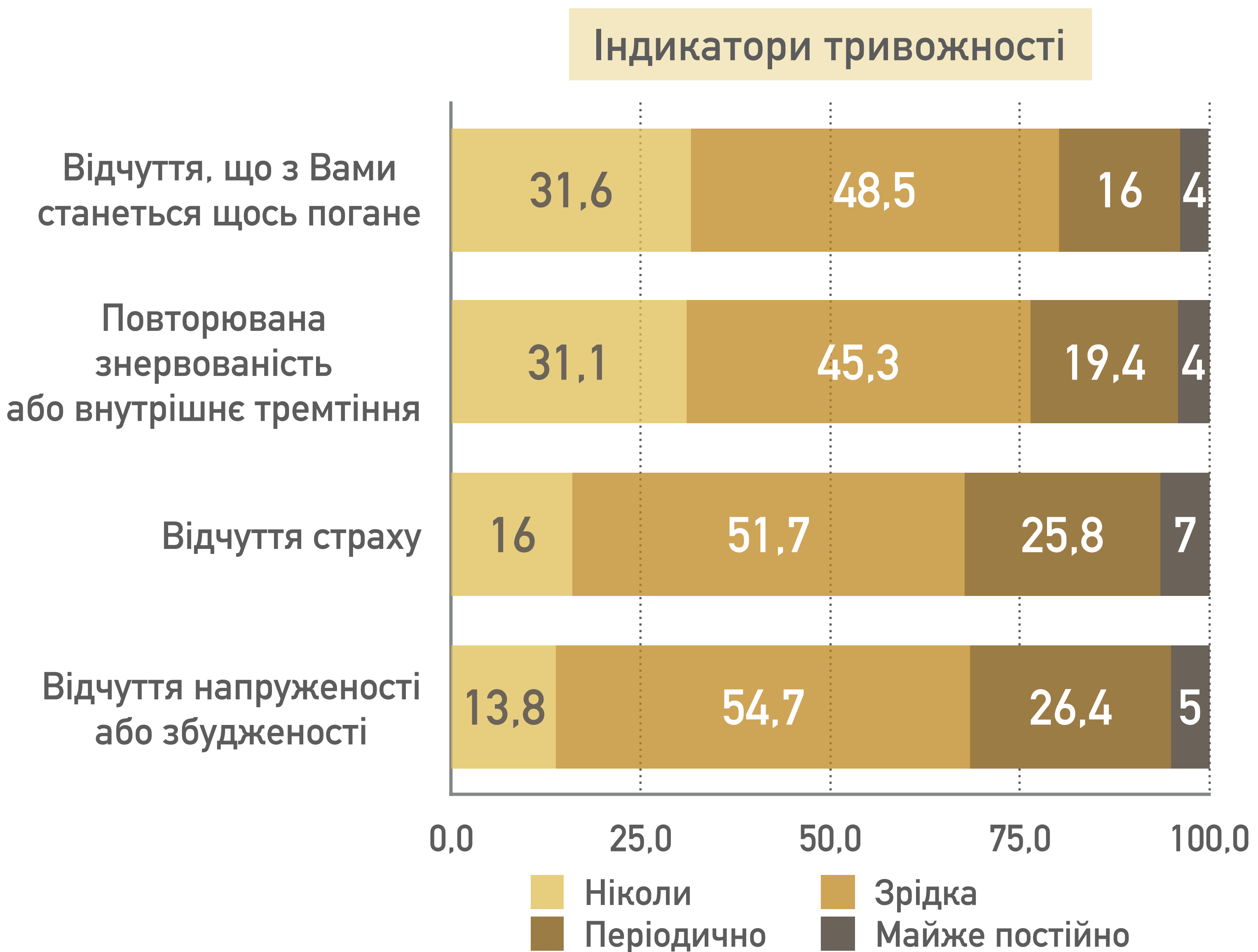
МІЖСОБИСТІСНА ЧУТЛИВІСТЬ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

ТРИВОЖНІСТЬ, %

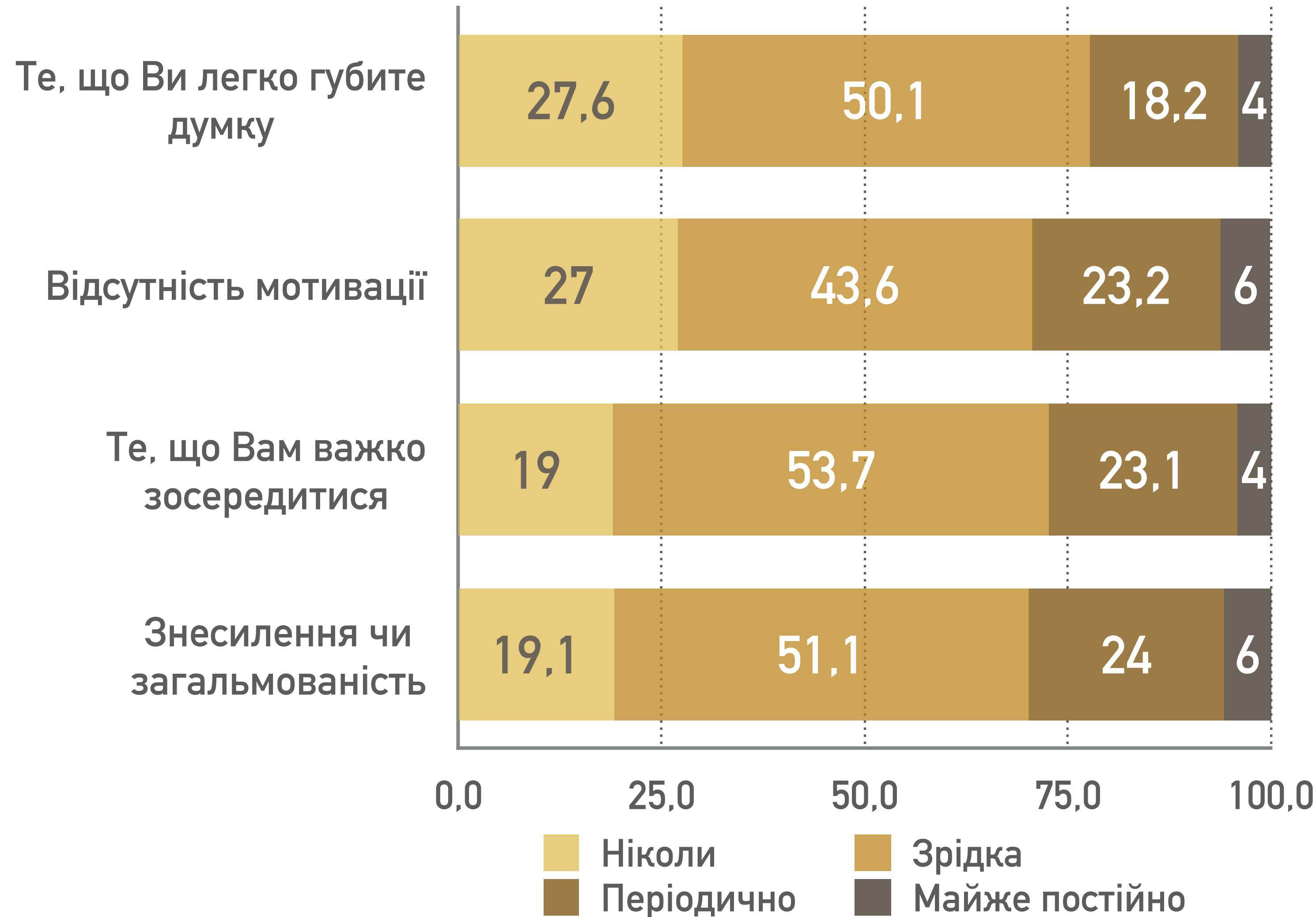
© Інститут соціології НАН України, 2023

ВИСНАЖЕНІСТЬ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Індикатори виснаженості

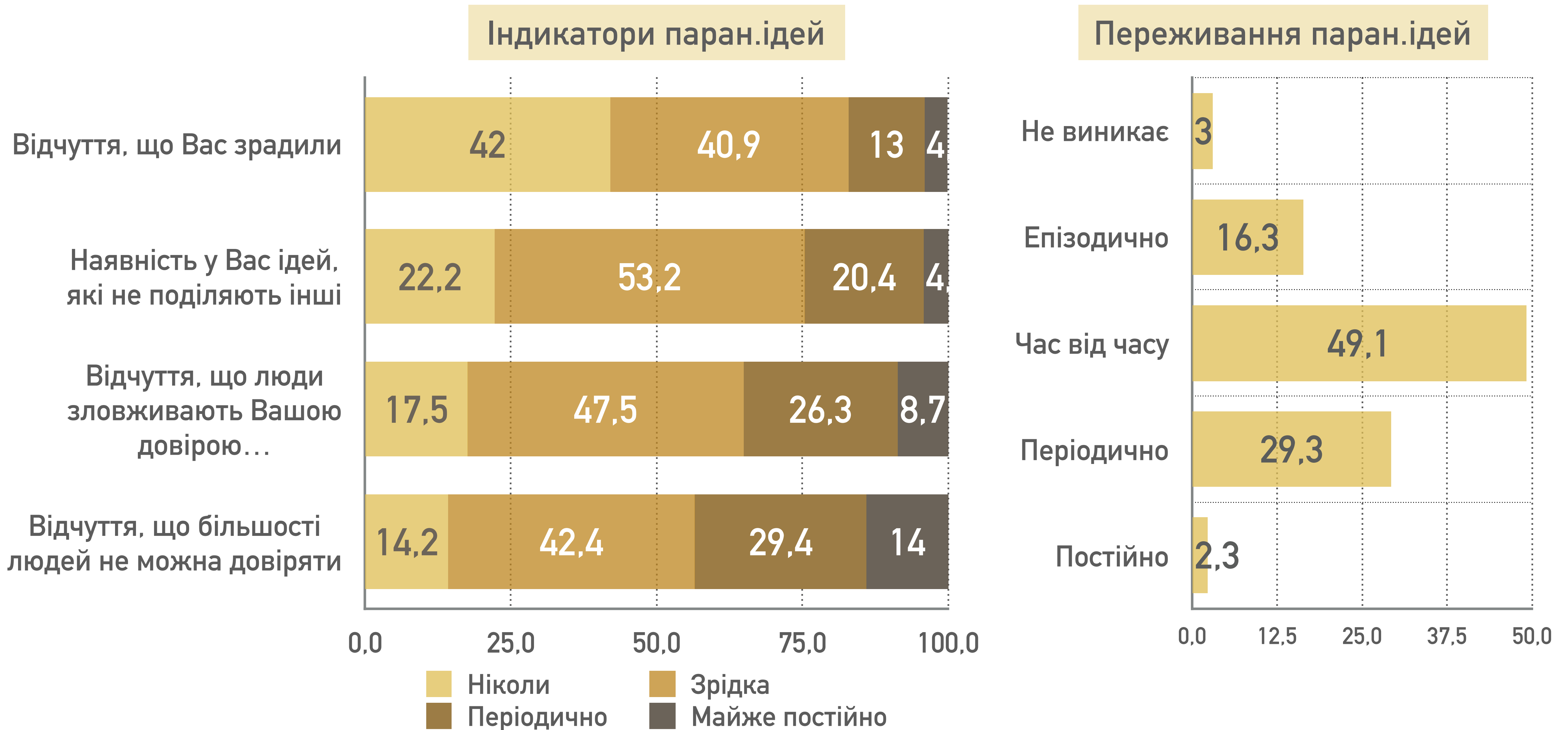

Переживання виснаженості

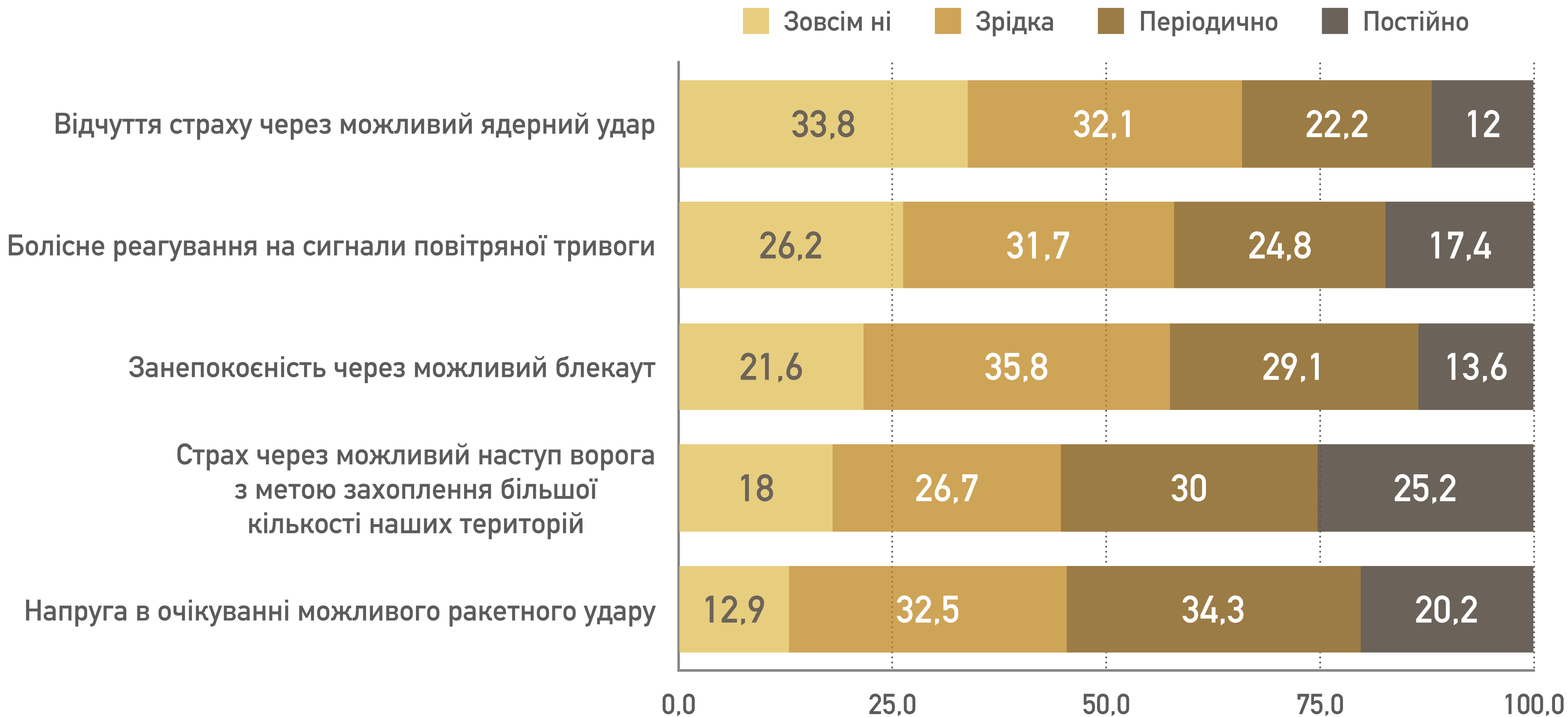
ПАРАНОЇДАЛЬНІ ІДЕЇ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

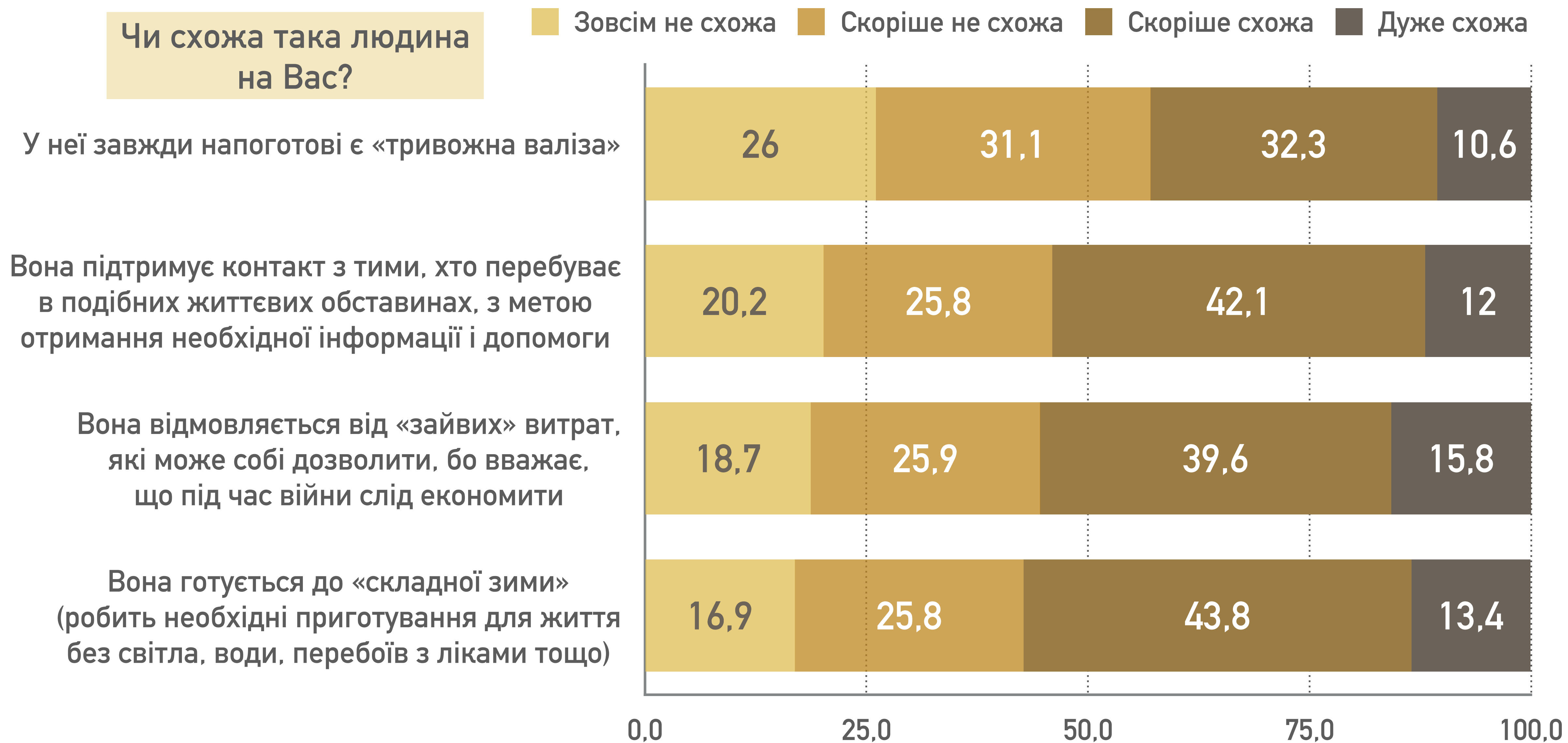
ПОДОВЖЕНИЙ СТРЕС, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

СТРЕСОГЕННІ ОЧІКУВАННЯ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

СИМПТОМИ ПТСР, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

■ Ніколи ■ Майже ніколи ■ Іноді ■ Досить часто ■ Дуже часто

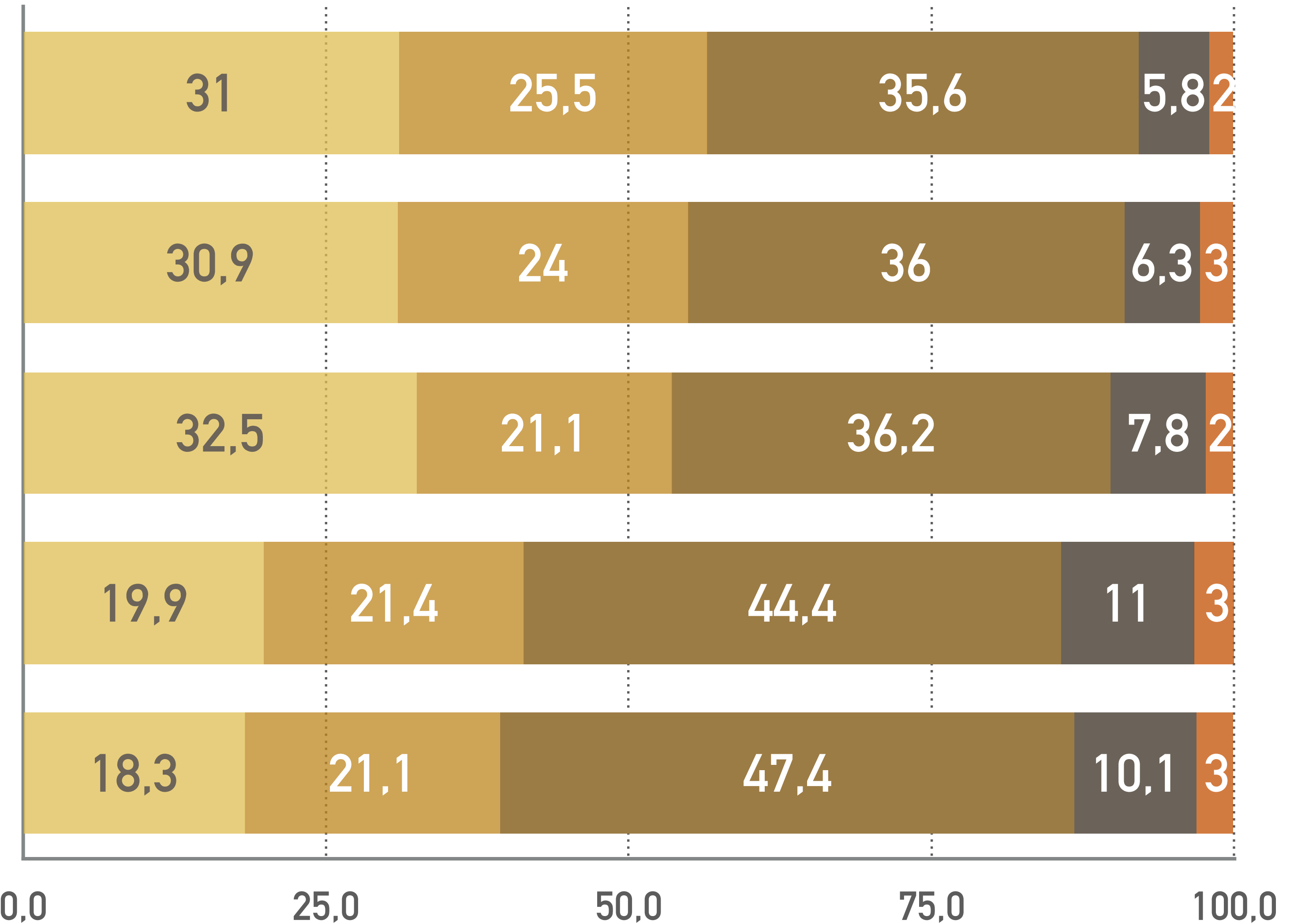
Виникали раптові відчуття, ніби стресова подія відбувається знову (або діяли так, наче Ви знову це переживаєте)

Повторювалися тривожні сни про стресовий досвід з минулого

Були фізичні реакції, коли щось нагадало Вам про стресовий досвід з минулого

Почувалися сильно засмученими, коли Вам щось нагадувало стресовий досвід з минулого

Повторювалися тривожні спогади, думки чи уявні картини стресового досвіду з минулого

СКЛАДОВІ МЕДІАТРАВМАТИЗАЦІЇ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Зовсім ні Трохи Помірно Досить сильно Надзвичайно

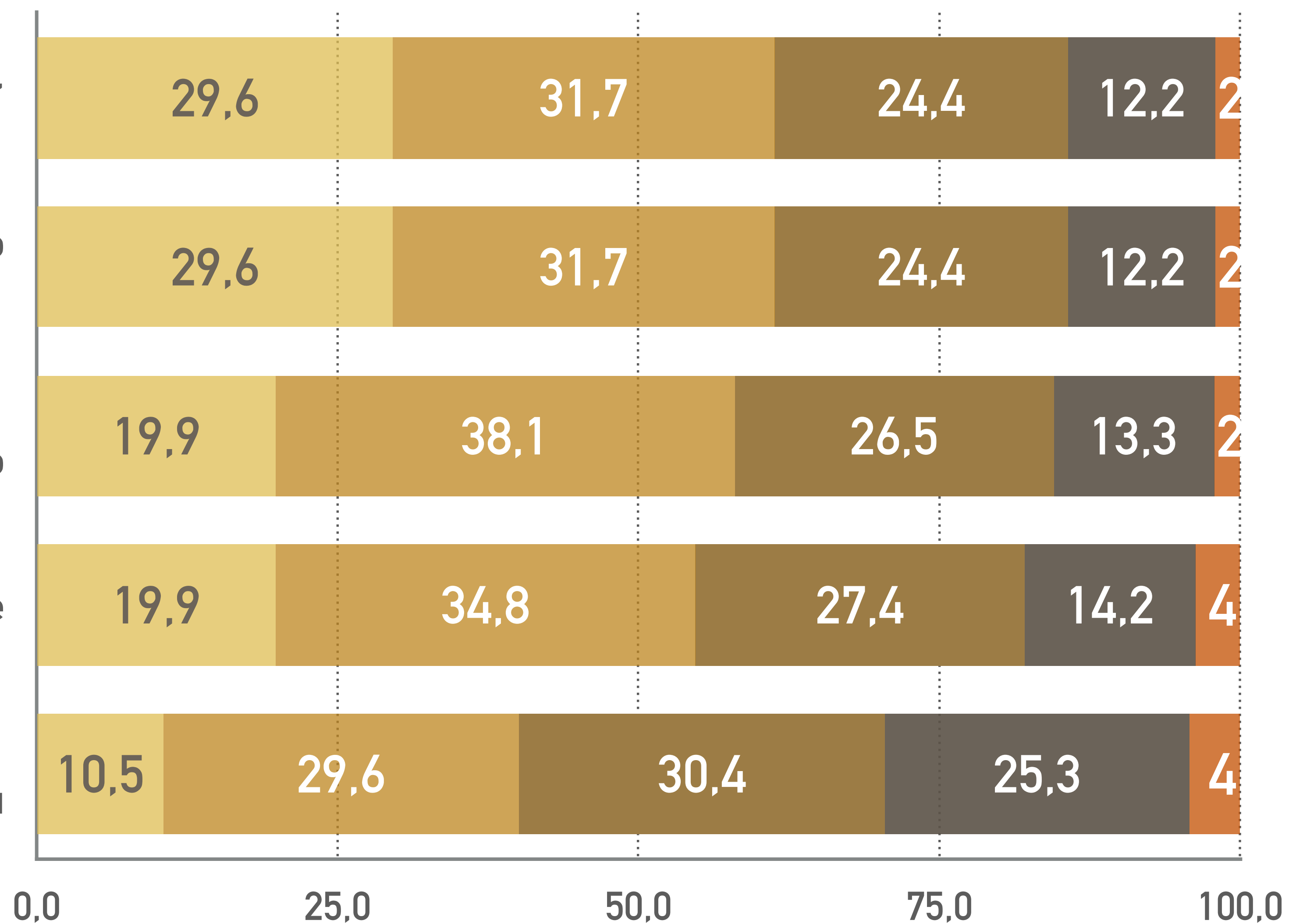
Коли переглядали/ознайомились, відчувалося, що це реально відбувається зараз з Вами

Картини побаченого/прочитаного потім виринали у Вашій пам'яті

У Вас були хвили сильних почуттів з приводу побаченого/прочитаного

Ви намагалися не думати про побачене/прочитане

Ви думали про побачене/прочитане навіть коли не хотіли

НАСЛІДКИ СТРЕСОВИХ СТАНІВ

СТРУКТУРА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ

© Інститут соціології НАН України, 2023

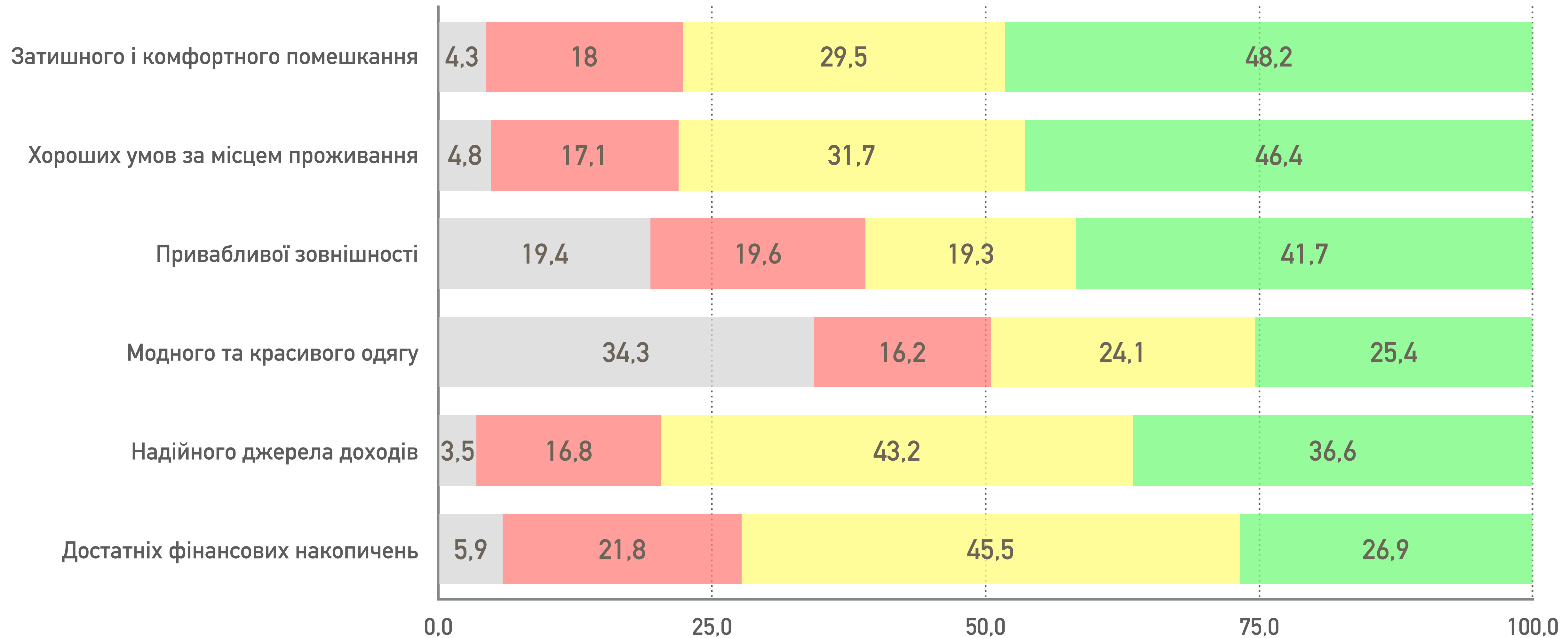

ЦІННІСНІ СИЛИ ТА АМБІЦІЇ – ПР.УС.1, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Бажання і сили для забезпечення:

- Немає такого бажання
- Є бажання, але це ніяк від мене не залежить
- Є бажання, але нема сил
- Є і бажання, і сили

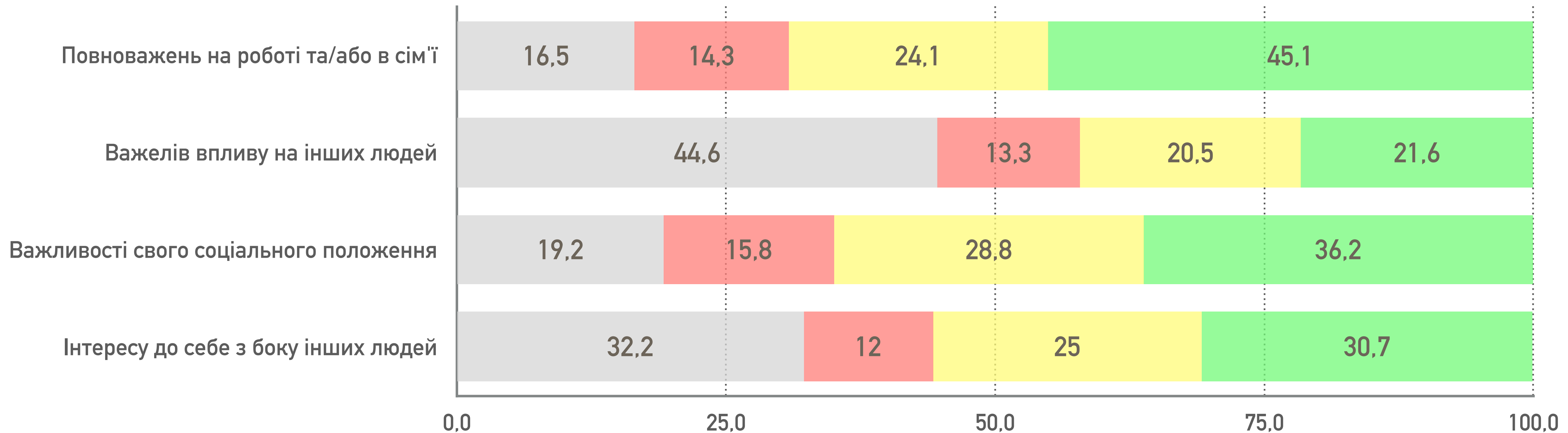

ЦІННІСНІ СИЛИ ТА АМБІЦІЇ – ПР.УС.2, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Бажання і сили для забезпечення:

- Немає такого бажання
- Є бажання, але це ніяк від мене не залежить
- Є бажання, але нема сил
- Є і бажання, і сили

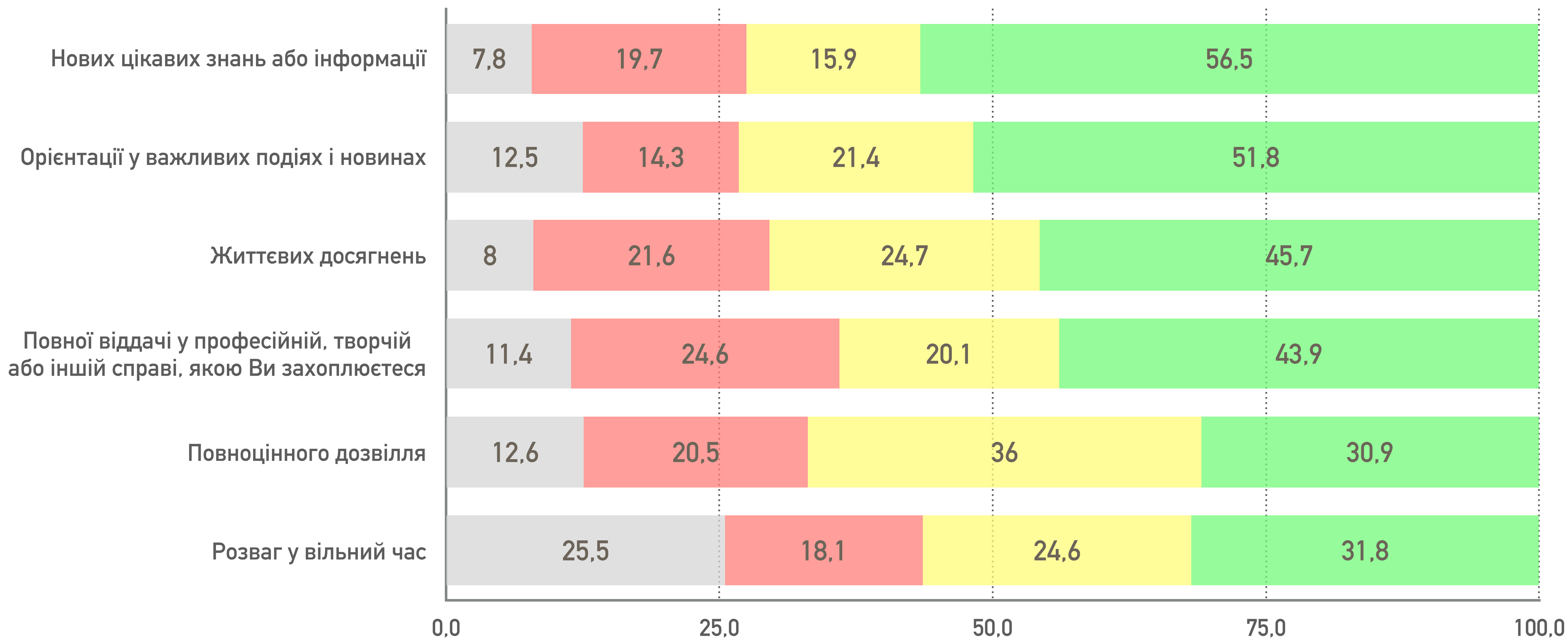

ЦІННІСНІ СИЛИ ТА АМБІЦІЇ – ПР.УС.3, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Бажання і сили для забезпечення:

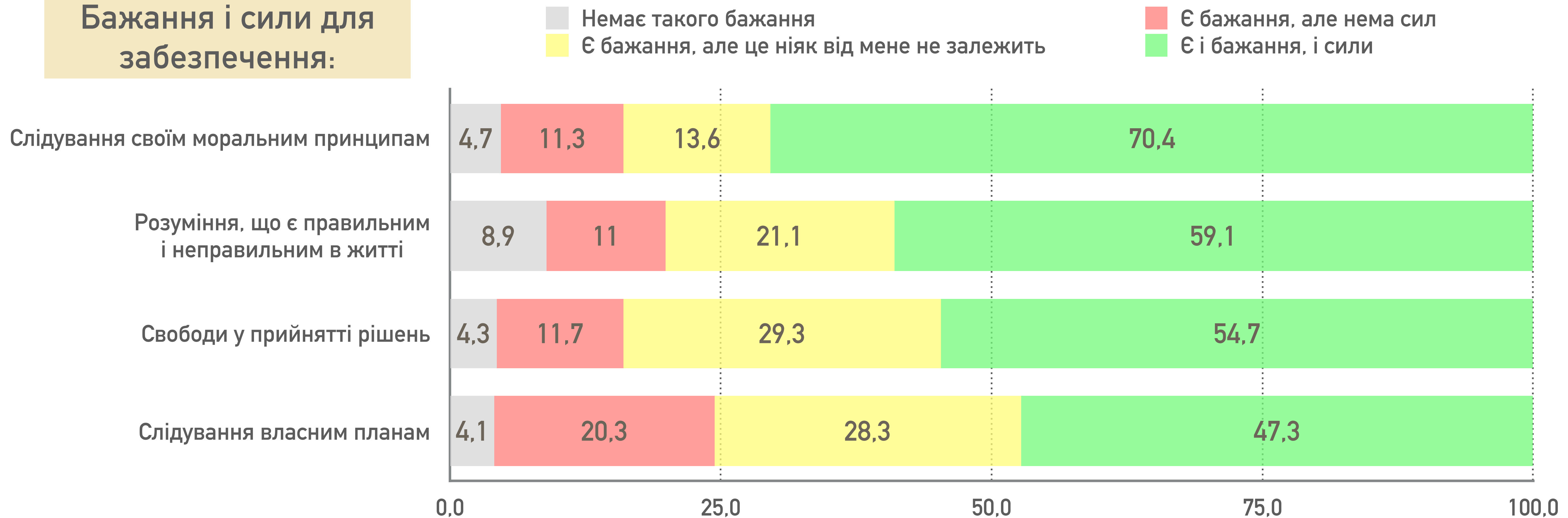
- Немає такого бажання
- Є бажання, але це ніяк від мене не залежить
- Є бажання, але нема сил
- Є і бажання, і сили

ЦІННІСНІ СИЛИ ТА АМБІЦІЇ – УН.ОР., %

© Інститут соціології НАН України, 2023

Бажання і сили для забезпечення:

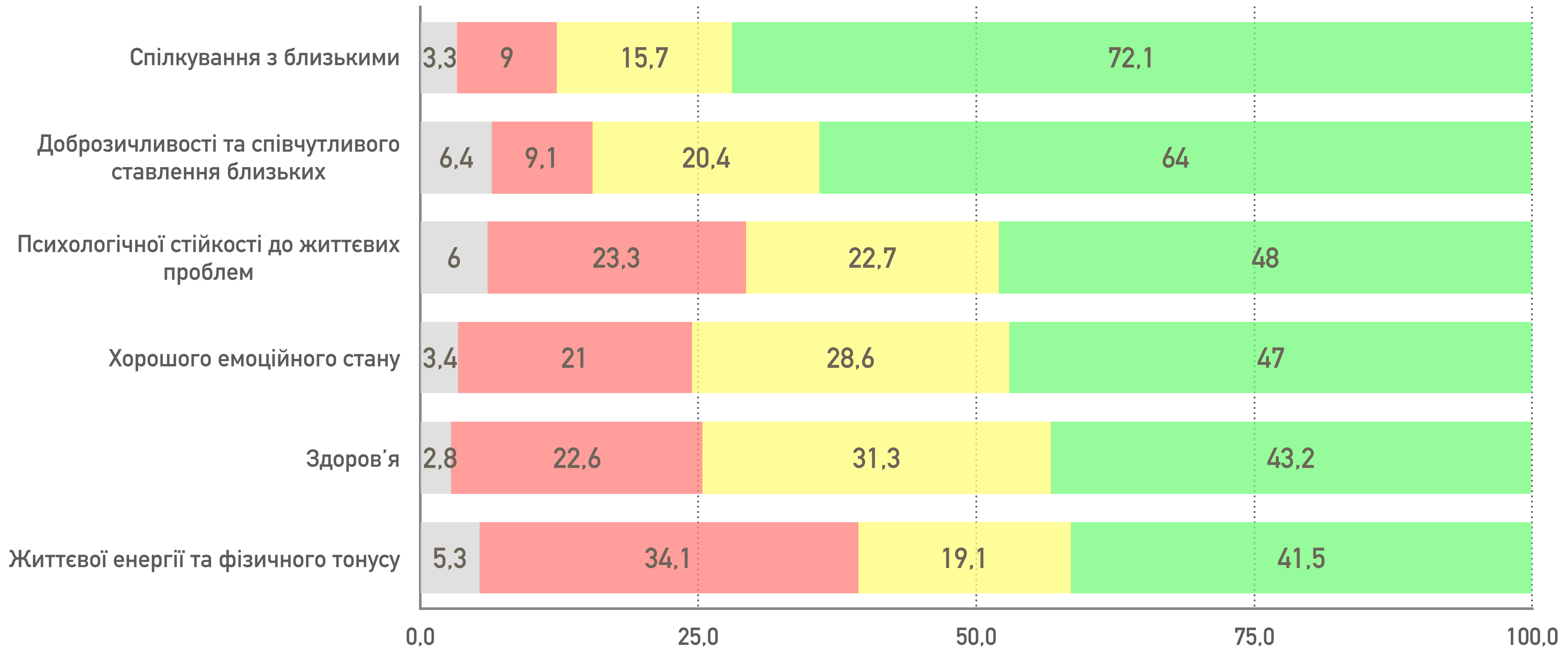

ЦІННІСНІ СИЛИ ТА АМБІЦІЇ – ПР.КОМФ., %

© Інститут соціології НАН України, 2023

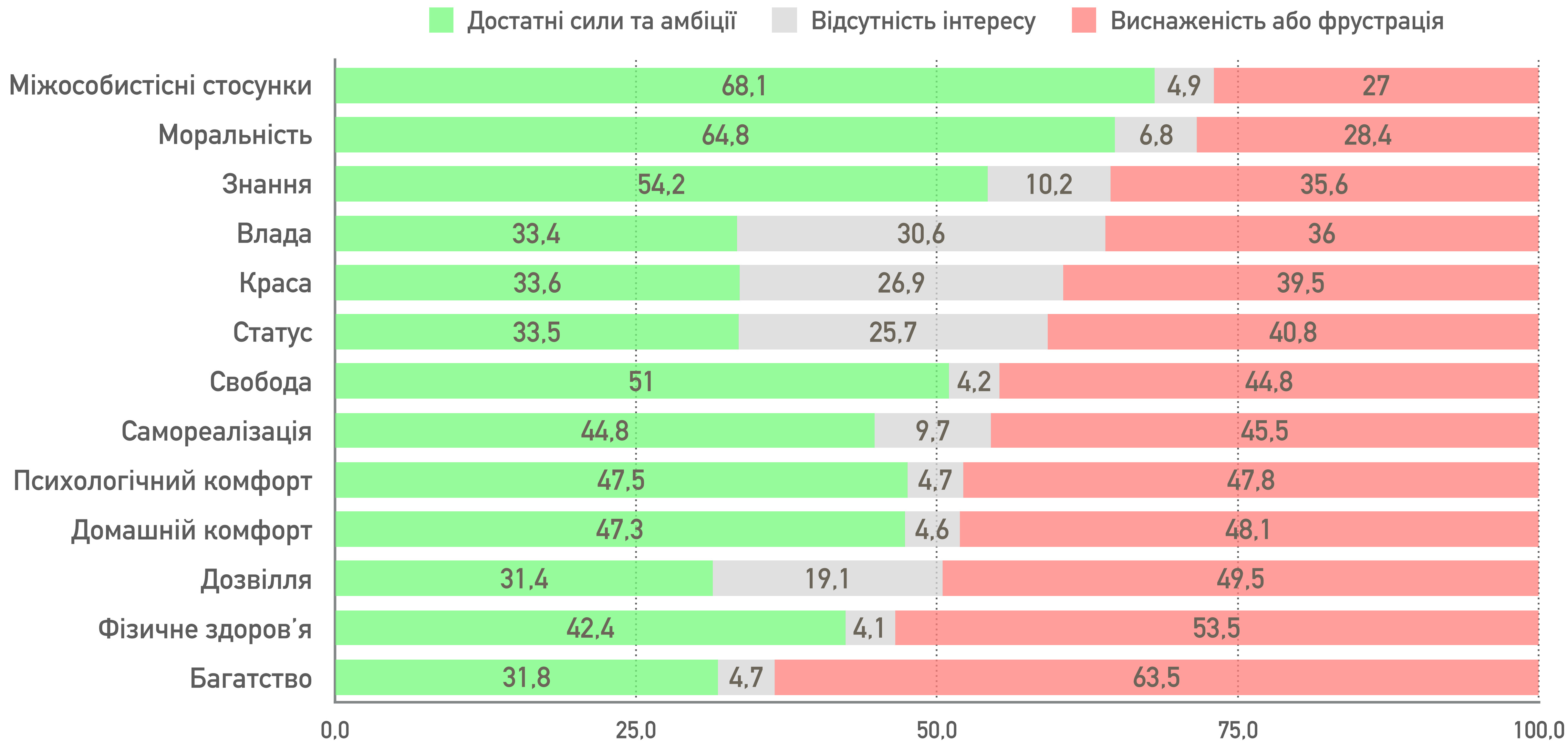
Бажання і сили для забезпечення:

- Немає такого бажання
- Є бажання, але це ніяк від мене не залежить
- Є бажання, але нема сил
- Є і бажання, і сили

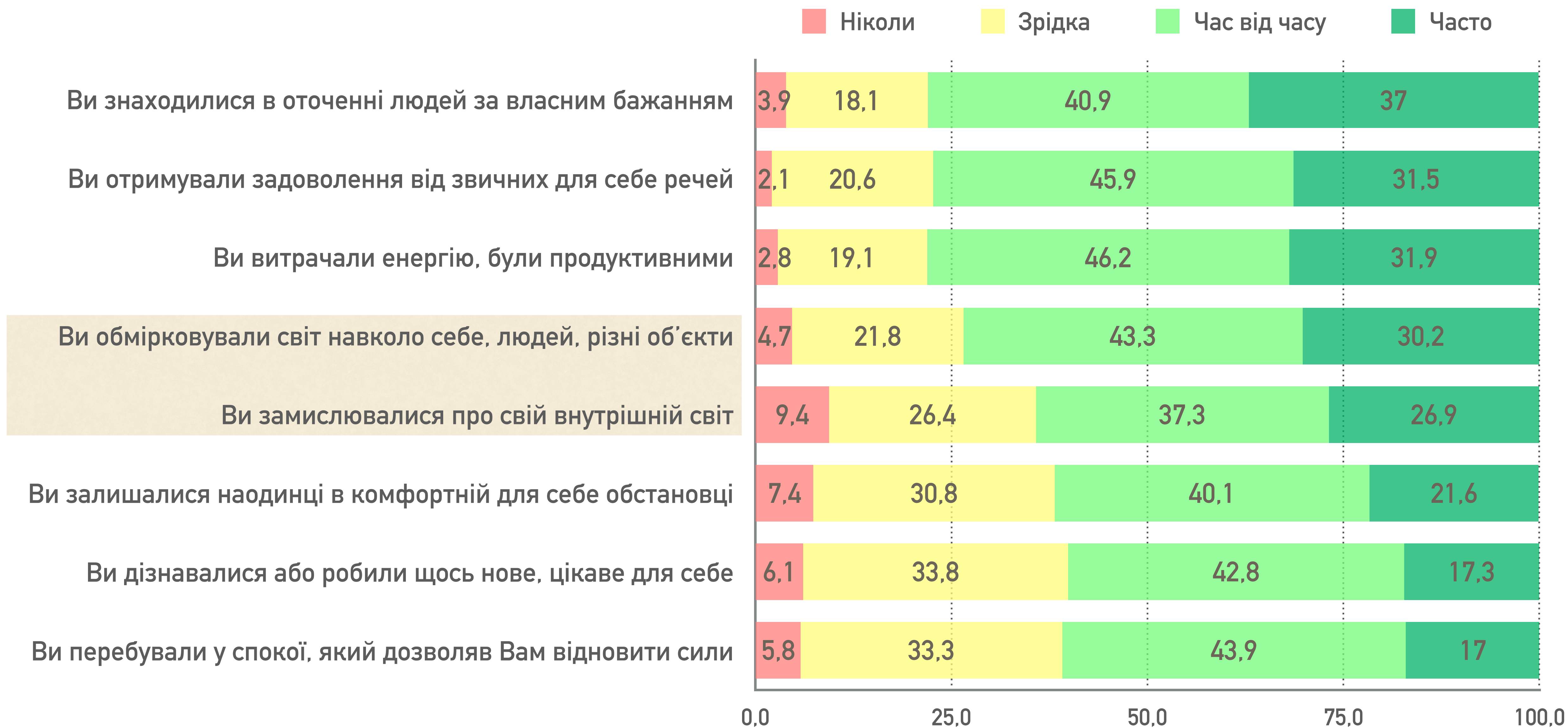
ЦІННІСНА ДЕПРИВАЦІЯ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

ПОВЕДІНКОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ, %

© Інститут соціології НАН України, 2023

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!
